

Vlaams
Parlement

stuk **1387** (2011-2012) – Nr. 1
ingediend op 30 november 2011 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap
op het vlak van de sociale economie
en de stimulering van het
maatschappelijk verantwoord ondernemen

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	25
Advies van de Raad van State	41
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	51
Ontwerp van decreet	65

MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Inleiding

Het huidige Vlaamse ondersteuningsbeleid inzake de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) wordt geregeld in het artikel 18 van het decreet van 8 december 2000 houdende diverse bepalingen en in het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2000 houdende een impuls- en ondersteuningsprogramma van de meerwaardeneconomie, hierna ‘Meerwaardenbesluit’ genoemd.

Die regeling vloeide voort uit de samenwerkingsakkoorden van 4 juli 2000 en van 30 mei 2005 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de meerwaardeneconomie, en uit de geleidelijke ontwikkeling van diverse ondernemingsvormen op het vlak van sociale economie die voornamelijk de inschakeling van bepaalde kansengroepen op de arbeidsmarkt beogen, met name de beschutte werkplaatsen, de sociale werkplaatsen, de invoegbedrijven en de initiatieven lokale diensteneconomie.

De ondersteuning van die organisaties omvat niet enkel een tussenkomst in de loonpremie voor de werknemers die de afstand tot de arbeidsmarkt compenseert, en een omkaderingspremie die de begeleiding en kwaliteitsvol werk op maat beoogt, maar omvat ook een gerichte managementmatige ondersteuning.

Naast de Vlaamse erkende organisaties in de sociale economie is er een brede groep van organisaties en ondernemingen die vraagt om ondersteuning bij het verwezenlijken van de principes van de sociale economie en (ruimer) MVO in hun bedrijfsvoering. Voorbeelden hiervan zijn de coöperaties, die volgens de principes van de sociale economie ondernemen, en het groeiend aantal kmo's uit de klassieke profit-, socialprofit- en non-profitsectoren die hun ondernemen willen verduurzamen door, naast de zuiver economische resultaten, ook sociale en ecologische resultaten voorop te stellen.

Het huidige ondersteuningsaanbod zorgt echter niet alleen voor versnippering van kennis en dienstverlening, maar ook werden een aantal gemeenschappelijke behoeften onvoldoende erkend, zoals bijvoorbeeld de behoefte aan innovatieversterking.

In het Vlaamse regeerakkoord ‘Een daadkrachtig Vlaanderen in beslissende tijden. Voor een vernieuwende, duurzame en warme samenleving’ (2009-2014) en in de beleidsnota ‘Op weg naar een socialere economie in Vlaanderen’ (2009-2014) van de minister bevoegd voor de Sociale Economie, werd aangekondigd dat het huidige ondersteuningsaanbod voor de sociale-economieondernemingen meer moet worden afgestemd op hun huidige en toekomstige behoeften en op de globale economische en sociale uitdagingen zodat zij naar best vermogen worden ondersteund tot performante ondernemingen.

Deze visie sluit naadloos aan op de Europese beleidsvisie. In Europa wordt de verscheidenheid aan organisaties binnen de sociale economie en de economische meerwaarde van deze ‘sector’ expliciet erkend. Europese beleidsmakers onderschrijven de nood aan ondersteuning van de sociale economie. In de uitwerking van de ‘Single Market Act’ stelde de Europese Commissie recent twaalf prioriteiten voorop om ‘samen aan nieuwe groei te werken’ (COM (2011) 206/4). Een van die twaalf prioriteiten is het sociaal ondernemerschap dat moet bijdragen aan inclusieve, meer sociaal rechtvaardige en ecologisch duurzamere groei van de Europese economie. Gerichte beleidsondersteuning bij de realisatie van die groei wordt daarbij duidelijk vooropgesteld.

Met voorliggend ontwerp van decreet wordt een antwoord op die verscheidenheid aan ondersteuningsbehoeften gegeven, waarbij het ontwerp van decreet zowel op individuele als op collectieve dienstverlening focust. Hierbij wil de decreetgever zowel vanuit de vraag- als vanuit de aanbodzijde efficiëntiewinsten boeken en de kennis en toepassingen op het vlak van de sociale economie vermenigvuldigen. Aandacht gaat hierbij naar de diverse stadia van het ondernemen met een focus op het versterken van de startende ondernemingen, en het bevorderen en consolideren van kwaliteitsvolle en duurzame groei van de ondernemingen.

2. Historiek

De Vlaamse sociale economie bestaat uit diverse ondernemingsvormen die elk een eigen historiek, doelgroepfocus en organisatiecultuur hebben ontwikkeld.

De coöperaties waren de eersten die socio-economische problemen beantwoorden met een nieuwe vorm van economische organisatie. Hierdoor ontwikkelden zich coöperaties in diverse maatschappelijke segmenten, zoals de landbouw, huisvesting, kleinhandel enzovoort. Sinds de wet van 1955 op de Nationale Raad voor de coöperatieve zijn de principes van het coöperatief ondernemen tevens vastgelegd en kunnen de ondernemingen een erkenning aanvragen. Sedert de jaren 70 en 80 vindt een heropleving van het coöperatief ondernemen plaats. Het zijn vooral kleinere ondernemingen, maar ook nieuwe consumentencoöperaties in bijvoorbeeld de niche van groene energie.

Activiteitencoöperaties zijn een specifieke vorm van coöperatief ondernemen, waarbij het samen leren ondernemen voor werkzoekenden en leefloners centraal staat.

Onder de vlag van de sociale economie wordt vaak gesproken over de inschakelingseconomie, waarmee wordt verwezen naar de bijdragen op vlak van werk op maat voor personen die verder verwijderd staan van de reguliere arbeidsmarkt.

Een van de meest gekende ondernemingsvormen binnen de sociale economie startte in de jaren 1950 vanuit zowel private als de socialprofit-initiatieven, met name de beschutte werkplaatsen. Beschutte werkplaatsen bieden werk op maat van mensen met een arbeidshandicap en werden in de jaren 80 een bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. Na Beter Bestuurlijk Beleid (2006) werden ze overgeheveld van het beleidsdomein Welzijn naar het beleidsdomein Werk en Sociale Economie. De 67 erkende beschutte werkplaatsen leveren zowel goederen als diensten op de markt. In 2009 waren ze samen goed voor een tewerkstelling van 15.439 doelgroepwerknemers.

In de jaren 80 ontstonden de sociale werkplaatsen als gevolg van het feit dat noch de private noch de publieke sector erin slaagde een gepast antwoord te bieden op de specifieke persoonlijke en situationele werkloosheidsproblematiek. Na een experimentele fase kregen de initiatieven uit de welzijns- en sociaal-culturele sector via het decreet Sociale Werkplaatsen in 1998 een structureel kader om langdurig werkzoekenden zinvol werk aan te bieden. Op die manier kwam vanuit het werkgelegenheidsbeleid de eerste verankering van een deelsector uit de sociale economie tot stand. De doelstelling van de sociale werkplaatsen is om aan personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, gekenmerkt door een lange werkloosheidsduur, lage scholingsgraad en psychosociale problematiek, werk op maat te geven. Ongeveer een derde van de sociale werkplaatsen focust op hergebruik en recyclage onder de noemer 'kringwinkels'. Deze hebben ook een erkende rol in het Vlaamse afvalbeleid. In totaal waren in 2009 97 sociale werkplaatsen actief in Vlaanderen die samen werk geven aan 3990 doelgroepwerknemers.

In de jaren 90 ontstonden de invoegbedrijven; het betreft reguliere bedrijven die zich richten op de kwaliteitsvolle inschakeling van kansengroepen, en die op ondernemingsniveau de principes van het maatschappelijk verantwoord ondernemen in de praktijk omzetten.

In 2009 waren de 269 invoegbedrijven goed voor 2042 doelgroepwerknemers.

De directe koppeling tussen maatschappelijke dienstverlening enerzijds en inschakelingsdoelen anderzijds vinden we tot slot binnen de lokale diensteneconomie. In 1993 werd in het Europees witboek al de aandacht gevestigd op de ontwikkeling van een lokale diensteneconomie die aan nieuwe maatschappelijke behoeften (in het kader van vergrijzing, vergroening, sociale cohesie enzovoort) tegemoet moet komen. Op 21 december 2006 heeft het Vlaams Parlement het decreet houdende de lokale diensteneconomie aangenomen. Een jaar later was het structurele kader operationeel.

De basisidee van de lokale diensteneconomie is de uitbouw van een aanvullend diensten-aanbod vanuit de overheid dat nauw aansluit bij maatschappelijke noden en evoluties waarbij een dubbele maatschappelijke meerwaarde of dividend gecreëerd wordt. Enerzijds door de inschakeling van kansengroepen te bevorderen en anderzijds door de principes van maatschappelijk verantwoord ondernemen in diensten te verankeren. In 2009 waren 446 initiatieven binnen de lokale diensteneconomie actief goed voor een bereik van 1447 doelgroepwerknemers.

In de vorige legislatuur werden de eerste stappen naar vereenvoudiging en verankering van deze initiatieven gezet. In het Vlaamse regeerakkoord 2009-2014 engageert de Vlaamse Regering zich ertoe de verschillende tewerkstellingsmaatregelen beter op elkaar af te stemmen. Het beleidsdomein Werk en Sociale Economie werkt op dit moment aan een transparant Vlaams kader voor tewerkstellingsmaatregelen in alle ondernemingen, inclusief die in de sociale economie. Afstemming met de federale en Europese regelgeving is daarbij cruciaal.

Op 8 september 2000 keurde de Vlaamse Regering het Meerwaardenbesluit goed, waarin de instrumenten vervat zitten om tot de ontwikkeling van een meerwaardeneconomie te kunnen overgaan, met name:

- het participatiefonds voor sociaal ondernemen;
- een stimuleringsprogramma en een kenniscentrum rond maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- de installatie van een overlegplatform voor de meerwaardeneconomie;
- de erkenning van gespecialiseerde adviesbureaus binnen de sociale economie en adviespremies;
- de oprichting van regionale incubatie- of startcentra die de invoegmaatregel begeleiden;
- de coördinatoren centrumsteden ter ondersteuning van de regierol op vlak van de lokale diensteneconomie (vanaf 2001).

Naast het gereguleerde aanbod zijn er momenteel ook heel wat experimentele en tijdelijke initiatieven. Deze projecten zijn vaak gericht op het aangaan van samenwerkingsverbanden en partnerschappen met initiatieven buiten het beleidsdomein van de sociale economie. Enkele voorbeelden zijn het project ter ondersteuning van de regierol lokaal werkgelegenheidsbeleid in de niet-centrumsteden, een specifiek opleidingsaanbod met het oog op competentieontwikkeling in de sector en professionalisering van de sector, een vormingsaanbod met het oog op het verspreiden van kennis en inzicht in het thema sociale economie, lange en korte termijn wetenschappelijk onderzoek in het kader van het steunpunt Werk en Sociale Economie en VIONA (Vlaams Interuniversitair Onderzoeksnetwerk Arbeidsmarkttrapportering), de ondersteuning van diverse koepelorganisaties binnen de sociale economie bij de uitwerking van intervisie en professionaliseringstrajecten in de lijn van de beleidsontwikkelingen.

Ondertussen zijn de basiscomponenten van de ondersteuningsregelgeving meer dan tien jaar oud. Er is sindsdien heel wat veranderd op het niveau van de ondernemingen zelf, in de regelgeving van diverse ondernemingsvormen en in de economische en maatschappelijke context waarbinnen de sociale economie ondernemingen werkzaam zijn.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO)

De term ‘meerwaardeneconomie’ duidt op het feit dat economische activiteiten niet alleen economische doelen, maar ook sociale, ethische en ecologische doelstellingen kunnen incorporeren. Net zoals in het samenwerkingsakkoord vertaalt dit zich in twee beleidslijnen: één rond sociale economie en één rond MVO. De eerste beleidslijn veronderstelt een specifiek beleid voor ondernemen binnen de sociale economie, de tweede de link naar de verduurzaming van de gehele economie.

In 2001 startte in dit kader ‘Trivisi’, waarbij experimenten werden opgezet rond competentieontwikkeling, diversiteit en stakeholdermanagement. Hoofddoel van Trivisi was het creëren van bewustwording vanuit de Triple Bottom Line visie (met aandacht voor de drie P’s: People, Planet en Profit) en het ontwikkelen van producten en goede praktijken met een focus op breed bereik binnen het bedrijfsleven. In het verlengde hiervan werd het digitaal kenniscentrum MVO Vlaanderen opgericht.

Het beleid rond het stimuleren van maatschappelijke verantwoordelijkheid van het bedrijfsleven werd zo een deel van het sociale economie beleid en behield een focus op werkbaarheid. Er werd, in tegenstelling tot de inbedding van de sociale economie, voornamelijk geopteerd voor een breed stimuleringsprogramma naar bedrijven, onderwijs en overheid.

De huidige maatschappelijke en economische context versterkt de ambitie om het maatschappelijk verantwoord en duurzaam ondernemen te verbreden. Steeds meer dringt het besef door dat economische winst niet langer de enige maatstaf zal zijn, maar dat de ecologische en maatschappelijke rentabiliteit evenzeer van belang zijn. Dit vooruitzicht biedt kansen voor organisaties en ondernemingen die zich richten op innovatie. Immers, zoals meermaals in beleidsteksten omschreven, correleert het innovatievermogen van ondernemingen rechtstreeks met hun MVO-gehalte. Ondernemingen die erin slagen te anticiperen op maatschappelijke verplichtingen (i.e. in de vorm van regelgeving), beschikken zo over een concurrentieel voordeel. Inmiddels heeft Vlaanderen in het Pact 2020 zijn ambitie uitgesproken om tegen 2020 MVO algemeen te verspreiden door meer en meer organisaties en ondernemingen maatschappelijke verantwoordelijkheid te laten opnemen.

3. Doelstelling

De doelstelling van het decreet is het vaststellen van een uniforme juridische rechtsgrond voor tal van subsidiemaatregelen die de sociale-economieondernemingen kunnen ondersteunen bij de specificiteit van hun bedrijfsvoering, en die de ondernemingsfilosofie van het maatschappelijk verantwoord ondernemen verder ontwikkelen en stimuleren.

Het decreet voorziet in de volgende ondersteuningsinstrumenten:

- 1° de oprichting van een Commissie Sociale Economie in de schoot van de SERV (Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen). De opdracht van deze commissie bestaat uit het organiseren van overleg over bestaande of toekomstige beleidsmaatregelen voor het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie. Bijkomend organiseert de voorzitter van de commissie overleg op regelmatige basis tussen de vertegenwoordigers van de sociale-economieondernemingen. Het doel van dit overleg is om alle vertegenwoordigers van de sociale economie samen te brengen op voet van gelijkheid en te stimuleren tot uitwisseling en afstemming (artikelen 6, 7 en 8);
- 2° de inrichting van een collectieve dienstverlening voor de sociale-economieondernemingen. De Vlaamse Regering kan convenanten sluiten met een ondersteuningsorgaan dat individuele en collectieve dienstverlening ten behoeve van de sociale-economieondernemingen zal verstrekken. Onder collectieve dienstverlening wordt onder meer begrepen het verstrekken van eerstelijnsinformatie over de sociale economie, het organiseren van opleidings- en uitwisselingstrajecten, kennisopbouw inzake de sociale economie enzovoort (artikel 9 en 10);

- 3° het toekennen van financiële ondersteuning op maat; de Vlaamse Regering kan te behoeve van de sociale-economieondernemingen financiële ondersteuning op maat voorzien, waaronder wordt begrepen (1) het tegemoetkomen in de kosten van investeringen en kredieten (2) het verschaffen van risicokapitaal. De Vlaamse Regering bepaalt daartoe de nadere voorwaarden (artikel 11);
- 4° het toekennen van een subsidie voor managementadvies: de sociale-economieondernemingen kunnen steun krijgen voor het inwinnen van specifiek managementadvies, onder meer inzake het strategisch bedrijfsmanagement, humanresourcesmanagement. De Vlaamse Regering bepaalt daartoe de nadere voorwaarden (artikel 12);
- 5° er wordt voorzien in de mogelijkheid voor steun voor innovatie voor de ontwikkeling van producten, processen en diensten ten behoeve van welbepaalde begunstigden. De Vlaamse Regering bepaalt daartoe de nadere voorwaarden (artikel 13);
- 6° er wordt voorzien in de mogelijkheid tot steun voor het bevorderen van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen ten behoeve van welbepaalde begunstigden. Die initiatieven hebben betrekking op het sensibiliseren, het uitbouwen, en het ontwikkelen van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen. De Vlaamse Regering bepaalt daartoe de nadere voorwaarden (artikel 14);
- 7° er wordt voorzien in de mogelijkheid tot steun voor die gemeenten die een regierol op het vlak van de lokale sociale economie opnemen. Die regierol bestaat uit de ontwikkeling van een beleidsvisie op sociale economie, en het faciliteren van de samenwerking met en tussen de sociale economie (artikel 15);
- 8° de wetenschappelijke onderbouwde managementopleidingen en onderzoek inzake de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen kunnen gerechtigd zijn op steun. De Vlaamse Regering bepaalt daartoe de nadere voorwaarden (artikel 16).

Het decreet formuleert een aantal definities (artikel 1 tot en met 3) en stelt de globale doelstelling vast, waarbij eveneens het toepassingsgebied wordt afgeleid (artikel 4 en 5).

Het decreet stelt tot slot een uitgebreid handhavingskader vast (artikel 17 tot en met 28), en voorziet in een aantal opheffings-, wijzings- en slotbepalingen (artikel 29 tot en met 34).

4. Artikelsgewijze toelichting

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling en definities

Artikel 1

Dit artikel stelt dat het decreet een aangelegenheid regelt die tot de bevoegdheid behoort van zowel het Vlaamse Gewest als van de Vlaamse Gemeenschap.

Het decreet regelt aangelegenheden die behoren tot de bevoegdheden van de gewesten, meer bepaald de bevoegdheid voor het economisch beleid (artikel 6, §1, VI, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen) en de arbeidsbemiddeling (artikel 6, §1, IX, 1°, van dezelfde bijzondere wet). Bij de artikelen 9, §2, eerste lid, 2°, en 16 van het decreet, die hun bevoegdheidsrechtelijke grondslag vinden in artikel 4, 16°, van de genoemde bijzondere wet (beroepsomscholing en bijscholing) en artikel 127, 1, eerste lid, 2°, van de Grondwet (onderwijs) kunnen gemeenschapsbevoegdheden worden betrokken.

Artikel 2

Dit artikel verwijst naar de Algemene Groepsvrijstellingsverordening van 6 augustus 2008 en naar de De-minimisverordening van 15 december 2006 van de Europese Commissie die beiden van toepassing zijn op onderhavig decreet. De verordeningen stellen voorwaarden

aan het ter beschikking stellen van staatssteun aan ondernemingen. Dit betekent dat de maximale percentages aan steun gerespecteerd moeten worden. Dit veronderstelt dat een eigen inbreng van de onderneming vereist is.

De verwijzing naar die verordeningen in het decreet is verplichtend conform de Groeps-vrijstellingsverordening en het artikel 3, eerste lid, van de De-minimisverordening.

Artikel 3

Dit artikel stelt de definities vast die in het decreet worden gehanteerd. Dit artikel behoeft geen verdere toelichting.

Hoofdstuk 2. Doelstelling en toepassingsgebied

Artikel 4 en artikel 5

De artikelen 4 en 5 formuleren respectievelijk de doelstelling van het decreet en het toepassingsgebied van het decreet.

Artikel 4, paragraaf 1, bepaalt dat het decreet de subsidievoorwaarden voor de ondersteuning vaststelt met betrekking tot het ondernemerschap inzake de sociale economie en inzake het maatschappelijk verantwoord ondernemen.

De sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen worden omschreven vanuit twee invalshoeken:

- a) een specifieke manier van ondernemen met aandacht voor welbepaalde maatschappelijke meerwaarden (artikel 4, §2);
- b) de begunstigten als ‘sociale-economieonderneming’ (artikel 5).

Vanuit de invalshoek van een specifieke wijze van ondernemen wordt de sociale economie als volgt gedefinieerd, aan de hand van volgende cumulatieve voorwaarden:

- 1° de verscheidenheid aan ondernemingen die in hun doelstellingen de realisatie van welbepaalde maatschappelijke meerwaarden en principes vooropstellen, meer bepaald:
 - a) creatie en behoud van tewerkstelling, versterking van competenties ter bevordering van duurzame loopbanen en doorstroom waar mogelijk binnen de sociale economie en naar het normaal economisch circuit. De aandacht gaat naar de arbeidsmarktpositie van mensen uit de kansengroepen, emancipatie en integratie;
 - b) duurzame ontwikkeling, milieuvriendelijke productieprocessen en producten en integrale milieuzorg;
 - c) voorrang van arbeid op kapitaal bij de verdeling van de opbrengsten waarbij de opbrengsten geen doel op zich vormen, maar een middel zijn om maatschappelijke doelstellingen te realiseren;
 - d) democratische besluitvorming, waarbij betrokkenen worden gestimuleerd en de kans wordt geboden tot inspraak in het beleid van de onderneming;
 - e) maximale transparantie, onder meer op het vlak van het te voeren algemeen beleid, de financiën en de interne en externe relaties;
 - f) kwaliteit van de relaties: bij externe relaties wordt gestreefd naar een win-winpartnerschap waarbij de kosten en de baten gelijk worden verdeeld volgens gelijkwaardigheid en transparantie. Bij interne relaties gaat de aandacht naar de kansen op persoonlijke ontwikkeling, non-discriminatie en arbeidsvoorwaarden van het personeel;

- g) maatschappelijke inbedding, door in dialoog te treden met de lokale gemeenschap en niet-gouvernementele organisaties op het werkterrein, door netwerkvorming en samenwerking.

De onder a) bedoelde doorstroom binnen de sociale economie en naar het normaal economisch circuit zal voornamelijk gefaciliteerd worden vanuit het regelgevend kader maatwerken in het kader van collectieve inschakeling, de lokale diensteneconomie en de activiteitencoöperaties. De doorstroom zal tevens gefaciliteerd worden via beleidsmaatregelen Werk met betrekking tot maatwerk in het kader van de individuele inschakeling.

- 2° de verscheidenheid aan ondernemingen die goederen en diensten produceren en leveren op de markt waarvoor bestaande en toekomstige behoeften en klanten bestaan, waarbij wordt gestreefd naar continuïteit, rentabiliteit, en maximale efficiëntie van de inzet van de middelen.

Onder punt 1° worden diverse uitingen van een meerwaardenvisie op ondernemen omschreven die zichtbaar worden in de strategie en de dagdagelijkse bedrijfsvoering van de ondernemingen. De mate waarin de diverse punten a) tot g) worden gerealiseerd en benadrukt, kunnen binnen de verschillende sociale-economieondernemingen verschillen. Het decreet bepaalt hier geen voorkeurregeling. Er wordt minimale uitvoering van de voorwaarden a) tot g) vooropgesteld.

Onder punt 2° wordt de bedrijfseconomische kernactiviteit van de onderneming belicht. Evenzeer als de reguliere ondernemingen produceren en leveren de sociale-economieondernemingen goederen of diensten die beantwoorden aan reële bestaande of toekomstige noden, waarbij evenzeer wordt gestreefd naar continuïteit en rentabiliteit van de bedrijfsvoering, en maximale efficiëntie van de inzet van de aangewende middelen.

De beide voorwaarden beschreven onder punt 1 en punt 2 van het artikel 4, §2, hebben een gelijk gewicht.

Inzake het maatschappelijk verantwoord ondernemen wordt voor het eerst een decreetale begripsomschrijving gehanteerd: MVO is het continue verbeterproces waarbij de onderneming in overleg met de belanghebbenden van de onderneming vrijwillig en op systematische wijze zowel economische, sociale als milieuoverwegingen in de algehele bedrijfsvoering integreert.

Deze definitie is een omzetting van de definities gehanteerd door diverse internationale instellingen: de VN (UN Global Compact), de OESO Richtlijnen 1976, ISO 26 000 – 2010, de IAO (Tripartiete Verklaring), de mededeling van de Europese Commissie (COM (2006) 136) daarover en het federale referentiekader 'Maatschappelijk verantwoord ondernemen in België' van maart 2006. Belangrijke kenmerken hierbij zijn de bovenwettelijke aard van de inspanningen, gelinkt aan de evolutieve invulling van het MVO binnen de bedrijfsvoering, de integrale benadering van de drie pijlers mens/maatschappij, milieu en economie, en de stakeholderdialoog. Het toepassingsgebied omvat alle mogelijke vormen van ondernemen en organiseren, ongeacht de rechtsvorm.

Het artikel 5 van het decreet stelt de groep van begunstigden op subsidie vast. Die begunstigden zijn enerzijds, net zoals in het huidige Meerwaardenbesluit, de initiatieven lokale diensteneconomie en de drie werkvormen (de sociale werkplaatsen, de beschutte werkplaatsen en de invoegbedrijven). Het nieuwe op til zijnde Maatwerkdecreet zal hier tot gevolg hebben dat deze voormelde categorie van begunstigden wordt gewijzigd (herformulering begunstigden).

Anderzijds maken ook de coöperatieve ondernemingen deel uit van de groep van begunstigden, waarbij de activiteitencoöperaties als specifieke groep worden onderscheiden. Krachtens het Meerwaardenbesluit behoorden de coöperaties tot de begunstigden voor de adviespremie. In het decreet wordt die groep afgebakend overeenkomstig de huidige beleidsvisie op het coöperatief ondernemen. Hierbij wordt ingezet op een combinatie van enerzijds het voldoen aan de sociale economie voorwaarden als gedefinieerd in artikel 4, en anderzijds het verkrijgen van een erkenning bij de nationale Raad voor de Coöperatie. Die garandeert een beperking op de winstuitkering tot 6% naast een aantal andere principes, zoals het vrijwillige toetreden van leden en het beperken van het stemrecht, die het participatieve gehalte van de onderneming toetsbaar maken. Hierdoor worden garanties verkregen voor een nauwkeurige maar transparante afbakening van de coöperatieve vennootschap in lijn met de principes van de sociale economie. Momenteel betreft dit een kleine groep van ondernemingen. In de toekomst zal die groep normaliter uitbreiden, gezien de hernieuwde maatschappelijke aandacht voor deze vorm van ondernemen en de ondersteuningsvoordelen die door dit decreet worden gecreëerd.

Tot slot maken ook de startende ondernemingen in de sociale economie deel uit van de groep van begunstigden. Daarmee wordt de huidige situatie bestendigd.

Het decreet machtigt de Vlaamse Regering om de groep van begunstigden verder uit te breiden of te beperken na het advies van de SERV. Per ondersteuningsmaatregel stelt het decreet de specifieke groep van begunstigden vast.

Voor welbepaalde ondersteuningsmaatregelen zijn niet uitsluitend de sociale-economieondernemingen als enige groep begunstigd, maar komen ook andere begunstigden in aanmerking.

Hoofdstuk 3. Commissie Sociale Economie

Artikel 6

Het artikel 6 voorziet in de oprichting van een Commissie Sociale Economie in de schoot van de SERV. De opdracht van deze commissie is het organiseren van overleg over bestaande of toekomstige beleidsmaatregelen op het vlak van de sociale economie.

Daarnaast wordt aan de voorzitter van de commissie de opdracht gegeven om op regelmatige basis een overleg tussen de vertegenwoordigers van de sector van de sociale economieondernemingen te organiseren. Het doel van dit overleg is om alle vertegenwoordigers van de sector samen te brengen op voet van gelijkheid en te stimuleren tot uitwisseling en afstemming.

De Vlaamse Regering kan de opdracht van de Commissie Sociale Economie verder specificeren.

Artikel 7

Zowel de samenstelling van de Commissie Sociale Economie als de wijze van voordracht en benoeming van zijn leden worden in artikel 7 bepaald.

De commissie is samengesteld uit een onafhankelijke voorzitter, zes vertegenwoordigers van sociale-economieondernemingen, zes vertegenwoordigers van de representatieve werkgeversorganisaties, vertegenwoordigd in de SERV, en zes vertegenwoordigers van de representatieve werknemersorganisaties, vertegenwoordigd in de SERV. Verder wordt de

commissie bijgestaan door twee onafhankelijke deskundigen of academici, en twee vertegenwoordigers van de Vlaamse administratie.

De Vlaamse Regering benoemt de leden voor een periode van vier jaar.

De commissie kan een beroep doen op externe experts. Hiermee worden zowel experts uit de groepen van begunstigen binnen sociale economie bedoeld, als experts allerhande (bijvoorbeeld op vlak van innovatie, financiering enzovoort). Daarnaast kunnen permanente of tijdelijke werkgroepen georganiseerd worden. Door die interactie met derden-experts te stimuleren zal de kwaliteit van de adviesverlening toenemen.

Het decreet van 13 juli 2007 houdende de bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid is op de commissie van toepassing.

Artikel 8

Dit artikel regelt de evaluatie van de commissie.

Hoofdstuk 4. Collectieve dienstverlening ten behoeve van de sociale-economieondernemingen

Artikel 9

Om versnippering van zowel kennis als van middelen tegen te gaan, worden een aantal ondersteuningsbehoeften binnen de sociale economie gecollectiviseerd.

Het decreet bepaalt dat de Vlaamse Regering met een dienstenverlener een meerjarige overeenkomst afsluit die tot doel heeft een aanbod van collectieve diensten te formuleren en uit te voeren ten behoeve van de sociale-economieondernemingen. De overheid verkiest om deze collectieve dienstverlening niet zelf te gaan organiseren maar in zee te gaan met een private partner waarmee een partnership wordt afgesloten. Het decreet stelt nadere voorwaarden inzake dit partnership; zowel wat betreft de specifieke opdrachten (artikel 9, §2) als ook de financieringsvoorwaarden (artikel 9, §3) inzake die specifieke dienstverlening (zie verder).

Op basis van de noden op het werkterrein, de evaluatie van de huidige praktijkervaringen en de beleidsprioriteiten, worden de collectieve diensten omschreven als een geheel van ondersteunende diensten die beantwoorden aan specifieke behoeften van sociale-economieondernemingen. De wijze waarop deze dienstverlening aan de begunstigde ondernemingen wordt geleverd is divers, met een verondersteld overwicht van globale ondersteunende diensten ten aanzien van de strikt individuele diensten.

Het decreet somt deze collectieve diensten op een niet-limitatieve wijze op:

1° het verstrekken van eerstelijnsinformatie inzake de sociale economie, onder meer inzake het beschikbare overheidsinstrumentarium.

Hierdoor ontstaat er een één-loketinformatiepunt. Personen die een sociale-economieonderneming willen opstarten evenals bestaande sociale ondernemingen en derden kunnen hier terecht met hun vragen. Relevante overheidsmaatregelen betreffende de sociale economie worden op deze wijze ontsloten. De concrete afbakening van de informatieverstrekking zal aan de hand van de convenanten gebeuren. Hierbij is een duidelijke taakafbakening tussen betrokken overheidsagentschappen en het ondersteuningsorgaan van belang;

- 2° het organiseren van opleiding- en uitwisselingstrajecten die tot doel hebben de professionalisering en de kwaliteit van de sociale-economieondernemingen te bevorderen.

Hier wordt afgestemd met het binnen de betrokken sectorfondsen ontwikkeld opleidingsaanbod. Diverse leertrajecten worden ontwikkeld en aangeboden, die zowel ingaan op generieke als op bepaalde specifieke noden (bijvoorbeeld activiteitsgebonden, hr (human resources) voor bepaalde kansengroepen, aanbod aangepast aan de omvang van de onderneming);

- 3° het organiseren van een specifiek aanbod voor startende ondernemingen in de sociale economie.

Doelstelling is de kwaliteit van starters significant te versterken, waardoor er bij het ondernemen minder problemen ontstaan (bijvoorbeeld op vlak van verlieslatendheid, deugdelijk bestuur, hr-beleid op maat). Alle starters in de sociale economie zullen aan dit aanbod kunnen deelnemen dat via modulaire opbouw rekening houdt met de diversiteit binnen de sector. Dit behelst ook een specifiek aanbod voor de reguliere ondernemingen die starten met maatwerken. Hier wordt een adequate mix van groeps- en individuele trajecten vooropgesteld. Op vlak van inhoudelijke ondersteuning bij opstart is dit de voornaamste beleidsinspanning;

- 4° de kennisopbouw, expertise- en instrumentontwikkeling inzake de sociale economie.

Zowel ter ondersteuning van de ondernemingen als flankerend bij de leertrajecten vermeld onder 3°. Hier wordt aandacht besteed aan relevante beleidsprioriteiten, bijvoorbeeld op het vlak van doorstroom, de samenwerking met diverse maatschappelijke actoren, het verhogen van het innovatiegehalte van de sector, het zichtbaar maken van maatschappelijke meerwaarden enzovoort. Zowel de kennisontwikkeling als het faciliteren van de vertaalslag op ondernemingsniveau is hierin vervat;

- 5° de promotie van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie.

Hier wordt gedacht aan het globale promoterschap van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie; de website www.socialeconomie.be, de promotie van het maatwerken, de lokale diensteneconomie, het coöperatief ondernemen enzovoort.

De communicatie en promotie van de individuele onderneming wordt hier niet inbegrepen.

De decreetgever voorziet dat deze opdrachten door de Vlaamse Regering kunnen worden gespecificeerd, beperkt of uitgebreid in de convenanten. Hierdoor wordt geanticipeerd op mogelijke toekomstscenario's, waarbij bijvoorbeeld de schotten tussen de reguliere en sociale economie verkleinen, waarbij een 'mainstreaming' van MVO zich aandient, en waarbij bijvoorbeeld extra inspanningen op vlak van de sociale economie nodig blijken enzovoort. De specificatie van de diverse onderdelen van de collectieve dienstverlening maakt tevens deel uit van de convenanten.

Het ondersteuningsorgaan dat deze collectieve dienstverlening zal uitvoeren, dient te voldoen aan een aantal financieringsvoorwaarden:

- 1° het ondersteuningsorgaan heeft rechtspersoonlijkheid (vzw, cvba, nv enzovoort);
2° het ondersteuningsorgaan heeft tot enig maatschappelijk doel collectieve dienstverlening ten behoeve van de sociale-economieondernemingen te organiseren; hierdoor wordt voorkomen dat bijkomende diensten worden ontwikkeld die niet conform de geest van het ontwerp van decreet en/of niet stroken met artikel 10. Eventuele beperkte

- winsten dienen te worden geherinvesteerd in het maatschappelijk doel en verrekend ten aanzien van de overheidsbijdrage;
- 3° het ondersteuningsorgaan integreert de principes van de sociale economie en van het maatschappelijk verantwoord ondernemen in zijn werking; hierdoor vervult het orgaan een spiegel- en voorbeeldfunctie en wordt transparantie gewaarborgd;
 - 4° het ondersteuningsorgaan is structureel en organisatorisch in staat om op kwalitatieve en kwantitatieve wijze ondersteuningsnoden adequaat te beantwoorden: het orgaan moet in staat zijn de hem toegewezen hoeveelheid taken kwalitatief succesvol uit te voeren en daarbij concrete kwantificeerbare resultaten boeken;
 - 5° het ondersteuningsorgaan beschikt over aantoonbare relevante ervaring met betrekking tot de sociale economie;
 - 6° het ondersteuningsorgaan garandeert de toegankelijkheid van zijn dienstverlening en voorziet in een gepaste regionale dekkingsgraad hiervan; de garantie van toegankelijkheid betreft zowel de diversiteit in grootte van ondernemingen als in type activiteiten.

Artikel 9, §4, bepaalt de minimale contractuele bepalingen van de convenanten, waaronder onder meer:

- het actieplan dat de verbintenissen, vermeld in 2°, concretiseert met maatregelen, methodieken en termijnen om die verbintenissen te bereiken; dit actieplan dient een overzicht te geven van de eigenlijke acties. Het actieplan dient een jaarlijkse vertaalslag te krijgen;
- de structuur van de tarieven die betrekking hebben op de collectieve dienstverlening; hier worden redelijke bijdragen van de begunstigden voorzien voor bepaalde diensten. De bijdragen van de begunstigden dienen in verhouding te staan tot het overheidsbelang van de specifieke dienst enerzijds en tot de financiële draagkracht van de begunstigde anderzijds;
- de wijze van implementatie van de principes inzake het maatschappelijk verantwoord ondernemen en de sociale economie door het ondersteuningsorgaan; hierin dient de financieringsvoorwaarde §3, 3°, ook tijdens de looptijd van de convenanten te worden geborgd en dient er een streven naar continue verbetering op dit vlak te worden ingebouwd.

Hoewel belanghebbendenmanagement deel uitmaakt van de principes van zowel sociale economie als maatschappelijk verantwoord ondernemen (artikel 4) wordt het hier ook apart belicht, naast het punt 10°. Het is van groot belang dat consistente strategie wordt vooropgesteld en gehandhaafd op vlak van zowel de begunstigden, waarbij vooral de tevredenheid centraal staat, als van andere stakeholders (diverse overheden, middenveld, organisaties werkzaam binnen de sociale economie, onderwijs, ondernemersloketten, werkgevers- en werknemersorganisaties enzovoort).

De Vlaamse Regering kan de inhoud, vorm, modaliteiten, opvolging en evaluatie van de convenanten nader regelen.

Met het oog op een langdurige continuïteit van aangeboden diensten voorziet het decreet in convenanten met een looptijd van in beginsel vier jaar. De Vlaamse Regering zal hier een afwijking inzake de doorlooptijd moeten motiveren.

De ontwerpen van convenant moet worden voorgelegd voor advies aan de SERV.

De afgesloten convenanten, evenals elke verlenging, wijziging, schorsing of ontbinding ervan, moet door de Vlaamse Regering binnen de 60 dagen aan het Vlaams Parlement meegedeeld worden.

Om versnippering en een bijgevolg inefficiënte inzet van middelen tegen te gaan verkiest de decreetgever dat de Vlaamse Regering de collectieve dienstverlening toebedeelt aan één enkele partner (ondersteuningsorgaan).

Er is evenwel geen wettelijk beletsel dat verhindert dat de Vlaamse Regering uiteindelijk verschillende partners zal kunnen aanstellen, waarbij die ondersteuningsorganen worden belast met een onderscheiden deeltaak op het vlak van de collectieve dienstverlening. Evenzeer kan de Vlaamse Regering één enkele partner aanstellen als partner die voor de concrete uitvoering van sommige deeltaken via onderaanneming een beroep doet op derden organisaties. De decreetgever is zich ervan bewust dat de opdrachten inzake de collectieve dienstverlening verschillend van aard zijn, specifieke kennis vereisen en een degelijke structuur noodzakelijk zijn, die niet noodzakelijkerwijze in eenzelfde organisatie gelijkmatig aanwezig zijn.

Het komt de Vlaamse Regering dan ook geheel autonoom toe om te beslissen, op basis van het marktonderzoek en het aanbod aan geschikte kandidaten, met één of meerdere dienstverleners convenanten inzake de collectieve dienstverlening af te sluiten, en de voorwaarden daartoe te bepalen (met inbegrip van mogelijke vormen van onderlinge samenwerking tussen de verschillende ondersteuningsorganen).

Artikel 10

Artikel 10 stelt dat de compensatievergoeding van de collectieve dienstverlening door het ondersteuningsorgaan moet beantwoorden aan de voorwaarden van de DAEB-beschikking 2005/842/EG van de Commissie van de Europese Gemeenschappen van 28 november 2005.

De collectieve dienstverlening als omschreven in het decreet wordt gekenmerkt als een dienst van algemeen economisch belang (DAEB). De ondersteuning ten aanzien van de begunstigden die het ondersteuningsorgaan zal bieden, bevatten economische activiteiten. Maar aangezien deze ondersteuning noodzakelijk wordt geacht en toegankelijk moet zijn voor alle begunstigden, beschouwt men deze dienstverlening binnen de Vlaamse overheid als een dienst van algemeen belang.

Het inrichten en organiseren van een DAEB is bevoegdheid van de Vlaamse overheid, de financiering van een DAEB is weliswaar vastgelegd op basis van Europese wetgeving. Specifiek voor de financiering van kleinere DAEB's is de beschikking van 2005/842/EG van toepassing. Indien aan deze voorwaarden wordt voldaan, is er geen specifieke aanmelding in het kader van staatssteun bij de Europese Commissie nodig. In het geval van de financiering voor de dienstverlening van het ondersteuningsorgaan zijn de drempels en de voorwaarden van de beschikking ruim voldoende om hiervoor in aanmerking te komen.

Hoofdstuk 5. Financiële ondersteuning op maat

Artikel 11

Het artikel 11 stelt de rechtsgrondslag vast voor het ontwikkelen van financiële ondersteuningsmaatregelen die tegemoet komen aan welbepaalde financieringsbehoeften binnen de sociale economie.

Organisaties uit de sociale economie hebben evenzeer behoefte aan financiering en kapitaal. De klassieke financiële markt is echter niet altijd even toegankelijk of haalbaar. De redenen hiervoor zijn divers: het lage(re) financiële rendement, het soms hogere risicogehalte, de pioniersrol die de sociale economie in bepaalde maatschappelijke niches opneemt, het ontbreken of niet afdoende zijn van borgen (bij risicokapitaal), de specifieke kleinschaligheid van dossiers met (te) hoge beheerskosten die niet interessant zijn voor banken.

De decreetgever definieert financiële ondersteuning op maat als de tussenkomst in de kost van investeringen en kredieten en het verschaffen van risicokapitaal.

De Vlaamse Regering wordt gelast om de varianten van de financiële ondersteuning op maat en de financiële dienstverleners nader te bepalen, evenals de voorwaarden waaronder de financiële ondersteuning op maat kan worden verleend.

Bij de uitwerking van die maatregelen is het van belang niet alleen de huidige beschikbare instrumenten te bekijken, maar te vertrekken vanuit een behoefteverkenning. Tevens wordt een operationele maximale afstemming met relevante beleidsinstrumenten beoogd om de effectiviteit en efficiëntie te vergroten.

Hoofdstuk 6. Managementadvies

Artikel 12

Dit artikel regelt de toekenning van subsidies voor individueel managementadvies waarbij de begunstigten zowel tijdens de fase van ontwikkeling en groei, consolidatie, als bij het behalen van mindere bedrijfsresultaten een beroep kunnen doen op gespecialiseerd managementadvies.

De definitie van managementadvies is gelijklopend met deze gehanteerd in de Europese Algemene Groepsvrijstellingsverordening, onder steun voor advisering ten gunste van kmo's; het betreft adviseringsdiensten van niet-permanente of niet-periodieke aard die niet tot de gewone bedrijfsuitgaven van de sociale-economieonderneming behoren, en die betrekking hebben op de specificiteit van het ondernemen in de sociale economie, waaronder: het strategisch bedrijfsmanagement; het humanresourcesmanagement; het financieel-juridisch management; het communicatiemanagement; het management inzake innovatie en kwaliteitsbeleid en het stakeholdermanagement. De laatste twee domeinen zijn horizontale domeinen binnen de bedrijfsvoering die belangrijke inhoudelijke prioriteiten met betrekking tot de verdere ontwikkeling van de sociale economie duiden. De concretere omschrijving dient in de uitvoeringsbesluiten te gebeuren en zal per domein de specificiteit van het ondernemen conform de definitie in artikel 4 moeten verduidelijken. Daarnaast kan het toepassingsgebied door de Vlaamse Regering worden beperkt of uitgebreid.

Startende ondernemingen in de sociale economie kunnen enkel voor de opmaak van een haalbaarheidsstudie een tussenkomst in de advieskosten verkrijgen. Voor starters is daarnaast een ruim aanbod binnen de collectieve dienstverlening voorzien.

De Vlaamse Regering bepaalt de subsidie-, de aanvraag- en de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie nader. Hierbij is het EU-kader van de Groepsvrijstellingsverordening voor wat betreft het advies aan kmo's richtinggevend. Hierdoor vallen twee groepen uit de boot: de grote ondernemingen enerzijds en de ondernemingen die voor meer dan 25 % in handen zijn van de overheid. Voor deze beide groepen wordt een identiek besluit voorzien dat wordt aangemeld bij de Europese Commissie, met de verantwoording van de specifieke sociale noden.

Een maximale afstemming met de kmo-portefeuille zal worden nagestreefd met het oog op integratie en samenwerking op het vlak van de loketfunctie.

Tot slot bepaalt artikel 12 dat de dienstverleners over kwaliteitsgaranties moeten beschikken op het vlak van managementadviesverlening. Ervaring op het vlak van adviesbegeleiding van sociale-economieondernemingen kan hierbij een meerwaarde zijn. De begunstigde ondernemingen maken zelf op basis van marktraadpleging een keuze tussen de dienstverleners die aan deze financieringsvoorwaarden voldoen. De Vlaamse Regering kan deze financieringsvoorwaarden specificeren of uitbreiden, na het advies van de SERV.

Hoofdstuk 7. Innovatiesteun

Artikel 13

De decreetgever stelt het wettelijk kader vast voor de ondersteuning van de ontwikkeling van innovatieve producten, processen en diensten, en mandateert de Vlaamse Regering om het toepassingsgebied ervan indien nodig verder te bepalen.

De mogelijke steunbegunstigden vormen een grotere groep dan deze opgelijst in artikel 5 en omvatten ook de wetenschappelijke instellingen en samenwerkingsverbanden. Hierdoor kunnen innovatie-impuls vanuit zowel de ondernemingen zelf als vanuit wetenschappelijke hoek worden gewaardeerd. Door een beperking van mogelijke samenwerkingsverbanden is een directe return naar ofwel de ondernemingen ofwel de wetenschappelijke instellingen gegarandeerd. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om de categorieën van begunstigden specificeren of uitbreiden.

Tot slot is in de nadere bepaling van de subsidie-, de aanvraag- en de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie door de Vlaamse Regering voorzien. Hierbij is de afstemming met de bestaande instrumenten binnen het Vlaamse innovatiebeleid van belang, alsook de inpassing in de Europese Algemene Groepsvrijstellingsverordening.

Hoofdstuk 8. Bevorderen van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen

Artikel 14

Dit artikel verleent rechtsgrondslag aan steun die verleend kan worden aan initiatieven die het draagvlak of het toepassingsgebied van zowel de sociale economie als van het maatschappelijk verantwoord ondernemen kunnen verruimen, of die bijdragen aan de sensibilisering ervan. Ook de tijdelijke en experimentele ontwikkeling van dergelijke initiatieven maken het voorwerp uit van mogelijke ondersteuning. Die initiatieven kunnen door de Vlaamse Regering worden gespecificeerd naargelang de prioriteitslening binnen het beleid.

Er wordt een ruime groep van begunstigden vastgesteld.

De Vlaamse Regering zal de subsidie-, de aanvraag- en de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie nader bepalen.

Hoofdstuk 9. De regierol van gemeenten inzake de lokale sociale economie

Artikel 15

Dit artikel bepaalt dat de gemeenten bij de uitoefening van hun regierol inzake de lokale sociale economie kunnen worden ondersteund, met respect voor inbreng en betrokkenheid van de lokale en regionale actoren. Die ondersteuning sluit aan bij de huidige praktijk op het terrein. De modaliteiten inzake de ondersteuning zullen in uitvoeringsbesluiten worden vastgesteld. Hierbij zal zowel de bevordering van de stadsregionale en de intergemeentelijke samenwerking, het onderscheid tussen centrum en niet-centrumsteden, alsook de gevolgen van het toekomstige decreet houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd (het zogenaamde Planlastendecreet), mee in rekening worden genomen.

De regierol op het vlak van de lokale diensteneconomie wordt expliciet vermeld als een deel van de regierol inzake de sociale economie, gezien dit een in de uitvoering beleidsrelevant onderscheid betreft. Bij de definitie van de regierol inzake de sociale economie worden twee pijlers onderscheiden:

- 1° het ontwikkelen van een gedragen beleidsvisie rond de sociale economie; van belang voor een strategische inbedding van de sociale economie binnen het lokale beleid;
- 2° het samenwerken met en tussen de sociale economie faciliteren en stimuleren vanuit het lokale beleid, waarmee de faciliterende rol van de gemeenten wordt gevat.

Gezien het belang van de maatschappelijke inbedding in de sociale economie (zie artikel 5), zorgt dit artikel voor een decretale vertaling van de ondersteuningsnoden van de sociale economie naar het bestuursniveau van de gemeenten. Het is niet de doelstelling hiermee aan te sturen op een actor-rol van de gemeenten, wel van de daarvan onderscheiden regierol.

Hoofdstuk 10. Wetenschappelijk onderbouwde managementopleidingen en onderzoek inzake de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen

Artikel 16

Artikel 16 creëert een decretale grondslag voor de inrichting van wetenschappelijk onderbouwde managementopleidingen en van onderzoek inzake de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen, een essentieel sluitstuk van een algeheel ondersteuningsbeleid.

Op vlak van het maatschappelijk verantwoord ondernemen bestaat momenteel in Vlaanderen geen wetenschappelijk onderbouwd aanbod aan managementopleidingen in tegenstelling tot andere landen. Op vlak van de sociale economie is er een beperkt aanbod dat aan evaluatie toe is.

Voor de uitvoering van het luik ‘wetenschappelijk onderbouwde managementopleidingen’ wordt vooral de inschatting van de noodzaak en de differentiëring bij de invulling, alsook de afstemming met het onderwijs van belang. Er wordt uitgegaan van een financiering waardoor de gedegen ontwikkeling van een opleidingsaanbod mogelijk wordt gemaakt, alsook de betaalbaarheid voor de eindgebruikers wordt gegarandeerd. Zowel generatiestudenten als werkenden zijn hierbij mogelijke doelgroepen. Voor wat betreft het luik onderzoek is de afstemming met het wetenschapsbeleid en de daarin vigerende steunpunten van belang.

Hoofdstuk 11. Toezicht, handhaving en sancties

Artikel 17

Dit artikel regelt het toezicht op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten. Dit toezicht geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 30 april 2004 tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn (hierna genoemd decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht).

In het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht wordt het kader bepaald binnen dewelke de sociaalrechtelijke inspecteurs van de afdeling Inspectie Werk en Sociale Economie van het Departement Werk en Sociale Economie (hierna genoemd Inspectie WSE) hun inspectiebevoegdheden kunnen uitoefenen. Zij kunnen binnen het omschreven kader lokalen betreden, onderzoeken instellen, personen verhoren, documenten inzien en in beslag nemen, waarschuwingen geven en processen-verbaal opstellen.

Artikelen 18, 19 en 31

Een handhavingsbeleid is in de eerste plaats nodig om het beleid te ondersteunen.

Een goed sociaalrechtelijk handhavingsbeleid omvat twee belangrijke pijlers, namelijk preventie en sanctionering (= curatief beleid). Beide pijlers zijn essentieel en noodzakelijk.

Preventie is er op gericht om overtredingen te voorkomen. Aan de preventieve opdracht van de sociaalrechtelijke inspectiediensten werd van bij de oprichting veel belang gehecht. De legistieke basis hiervoor is onder meer terug te vinden in:

- artikel 3 van het verdrag nr. 81 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende de arbeidsinspectie in de industrie en de handel, d.d. 11 juli 1947 (in België goedgekeurd ingevolge de wet van 29 maart 1957 (Belgisch Staatsblad 10 mei 1957));
- artikel 6, § 1, 1°, van het decreet van 30 april 2004 tot uniformisering van de toezichts-, sanctie- en strafbepalingen die zijn opgenomen in de regelgeving van de sociaalrechtelijke aangelegenheden, waarvoor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest bevoegd zijn;
- artikel 21, 1°, van het Sociaal Strafwetboek van 6 juni 2010.

Een op preventie gericht beleid op zich volstaat evenwel niet. Naast preventie is ook een legistiek sanctioneringskader nodig.

De vaststelling is evenwel dat er binnen de sociale economie – ondanks het feit dat er vaak omvangrijke subsidiebedragen circuleren – tot op heden geen volwaardig sanctioneringskader (curatief kader) werd uitgewerkt. De strafbaarstelling, noch de ambtshalve terugvordering of de terugbetaling van onrechtmatig verkregen subsidies zijn voorzien. Specifieke sancties zijn veelal beperkt tot de intrekking van de erkenning van het betrokken sociale-economiebedrijf die toegang verleent tot de voorziene subsidieregeling. Dergelijke maatregel is een zeer zware en vaak niet doeltreffende maatregel omdat ze in de praktijk veelal de kansengroepen als eerste treft, wat uiteraard niet de bedoeling kan zijn.

Niettegenstaande misbruik van overheidsmiddelen tot de zwaarste misdrijven moet worden gerekend, dient de Inspectie WSE onderzoeken veelal met een louter inspectieverslag af te sluiten omdat ze niet over de vereiste bevoegdheden beschikt. Een vervolging is enkel mogelijk op basis van het gemeen strafrecht.

Een volwaardig sociaalrechtelijk handhavingsbeleid veronderstelt nochtans dat de overheid over een efficiënt en effectief instrumentarium beschikt om het geleden nadeel te herstellen.

Daarom voorziet de decreetgever de aanwending van de volgende instrumenten bij oneigenlijk gebruik of misbruik van subsidies:

- 1) de strafbaarstelling van inbreuken via strafrechtelijke sancties of administratieve geldboeten;
- 2) de ambtshalve terugbetaling of terugvordering van onrechtmatig ontvangen subsidies;
- 3) de uitsluiting gedurende een bepaalde termijn van het voordeel van de subsidie.

Voor het sanctie-instrumentarium wordt verder gebouwd op het nieuwe kader dat werd ingevoerd met het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling. De bestaande sanctieclusters worden van vijf naar zeven uitgebreid. Het is duidelijk dat de inbreuken met betrekking tot subsidies in de hoogste clusters worden ingedeeld.

Hierna volgt een overzicht van de indeling van de inbreuken in het sanctiekader:

	Strafr.			Adm. Geldboete			
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Artikelen 18 en 31							
1° het aanwenden van subsidies voor andere doeleinden dan die waarvoor ze werden bekomen;		X				X	
2° het bekomen of behouden van subsidies waarop men geen of slechts gedeeltelijk recht heeft, ingevolge het afleggen van onjuiste of onvolledige verklaringen, of het nalaten of het weigeren verplichte verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken.		X				X	
Artikelen 19 en 31:							
1° iedere persoon die wetens en willens een subsidie aanwendt voor andere doeleinden dan die waarvoor ze werd bekomen;			X				X
2° iedere persoon die wetens en willens onjuiste of onvolledige verklaringen heeft afgelegd om ten onrechte een subsidie te bekomen of te doen bekomen, te behouden of te doen behouden;			X				X
3° iedere persoon die wetens en willens heeft nagelaten of geweigerd om verplichte verklaringen af te leggen of de inlichtingen te verstrekken die hij gehouden is te verstrekken om ten onrechte een subsidie te bekomen of te doen bekomen, te behouden of te doen behouden;			X				X
4° iedere persoon die wetens en willens een subsidie heeft bekomen of behouden waarop hij geen of slechts gedeeltelijk recht heeft, ingevolge het afleggen van onjuiste of onvolledige verklaringen, of het nalaten of het weigeren verplichte verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken;			X				X
5° iedere persoon die, met het oogmerk ten onrechte een subsidie te bekomen of te doen bekomen, te behouden of te doen behouden:							
a) valsheid in geschrifte heeft gepleegd, hetzij door valse handtekeningen, hetzij door namaak of vervalsing van geschriften of handtekeningen, hetzij door overeenkomsten, beschikkingen, verbintenissen of schuldbevrijdingen valselijk op te maken of in een akte in te voegen, hetzij door toevoeging of vervalsing van bedingen, verklaringen of feiten die deze akte ten doel had op te nemen of vast te stellen;			X				X
b) zich bediend heeft van een valse akte of een vals stuk;							

6° iedere persoon die, met het oogmerk ten onrechte een subsidie te bekomen of te doen bekomen, te behouden of te doen behouden:							
a) valsheid heeft gepleegd door gegevens die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen door middel van een informaticasysteem, in te brengen in een informaticasysteem, te wijzigen of te wissen, of met enig ander technologisch middel de mogelijke aanwending van gegevens in een informaticasysteem te veranderen, waardoor de juridische draagwijdte van dergelijke gegevens verandert;			X				X
b) gebruik heeft gemaakt van die gegevens, terwijl hij weet dat de aldus verkregen gegevens vals zijn;							
7° iedere persoon die, met het oogmerk ten onrechte een subsidie te bekomen of te doen bekomen, te behouden of te doen behouden, gebruik heeft gemaakt van valse namen, valse hoedanigheden of valse adressen, of enige andere frauduleuze handeling aangewend heeft om te doen geloven aan het bestaan van een valse persoon, een valse onderneming, of enige andere fictieve gebeurtenis of om op andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen.			X				X

- (1) strafrechtelijke geldboete van 50 tot 500 euro
- (2) strafrechtelijke geldboete van 125 tot 1250 euro en/of gevangenisstraf van 8 dagen tot een jaar
- (3) strafrechtelijke geldboete van 250 tot 2500 euro en/of gevangenisstraf van 6 maanden tot drie jaar
- (4) administratieve geldboete van 50 tot 500 euro
- (5) administratieve geldboete van 100 tot 1000 euro (artikel 30)
- (6) administratieve geldboete van 250 tot 2500 euro (artikel 30)
- (7) administratieve geldboete van 500 tot 5000 euro (artikel 30)

Het is duidelijk dat de artikelen 19 en 20 het oneigenlijk gebruik of de fraude met subsidies willen tegengaan.

Artikel 18 omvat de strafbaarstelling voor:

- de aanwending van subsidies voor andere doeleinden dan die waarvoor ze werden toegekend;
- het afleggen van onjuiste of onvolledige verklaringen, het nalaten of het weigeren de nodige inlichtingen of verklaringen te verstrekken.

Voor de toepassing van artikel 18 is de nalatigheid of onoplettendheid derhalve voldoende.

Artikel 19 daarentegen viseert het bedrieglijk opzet bij de aanwending van subsidies, de valsheid in geschriften of via informaticasystemen, het gebruik van valse stukken of van identiteiten.

Bij de toepassing van artikel 19 is een bedrieglijk karakter vereist, de nalatigheid of onoplettendheid op zich is dus onvoldoende voor het plegen van de inbreuk.

De toepassing van de administratieve geldboeten met betrekking tot de artikelen 18 en 19 is terug te vinden in artikel 31 van dit decreet.

Artikel 20

Dit artikel bevat de strafbepalingen in geval van herhaling.

Artikel 21

De werkgever wordt burgerrechtelijk aansprakelijk gesteld voor de betaling van de geldboeten die aan zijn aangestelden of lasthebbers worden opgelegd.

Artikel 22

De toekenning van subsidies veronderstelt dat de betrokkenen aan de ‘toelaatbaarheids’- (d.w.z. gerechtigd zijn) en de ‘betaalbaarheidsvoorwaarden’ (d.w.z. aan de voorwaarden voor (uit)betaling) voldoen. Is dit niet het geval dan kan men geen aanspraak maken op de subsidies.

Indien bij het normale dossierbeheer of bij een controle door de Inspectie WSE wordt vastgesteld dat betrokkenen aan beide voorwaarden niet voldoen, of dat er sprake is van misbruiken of fouten, dan moeten de subsidies worden teruggevorderd.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de terugvordering van de onrechtmatig ontvangen subsidies.

Artikel 23

Wanneer de benadeelde derden zich geen burgerlijke partij hebben gesteld, veroordeelt de rechter die de straf uitspreekt voorzien in artikelen 19 en 20, of die de schuld vaststelt voor een inbreuk op deze bepalingen, de schuldenaar van onbetaalde bijdragen ambtshalve tot het betalen van de achterstallige bijdragen, de bijdrageopslagen en de verwijlintresten.

Wanneer er geen afrekening is met betrekking tot de onrechtmatig ontvangen subsidies of wanneer de afrekening betwist wordt en er in dit verband nadere informatie nodig is, houdt de rechter de beslissing over de ambtshalve veroordeling aan.

Artikel 24

Zoals in het sociaal handhavingrecht algemeen courant is, zijn alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek, uitgezonderd hoofdstuk V (herhaling), maar met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, van toepassing op de overtredingen vastgesteld bij dit decreet.

De inbreuken op grond van dit decreet verjaren na vijf jaar. Het gaat hier om de courant gangbare verjaringstermijn, die bijvoorbeeld ook in het decreet van 10 december 2010 betreffende de arbeidsbemiddeling werd voorzien.

Artikelen 25 en 27

Bij de veroordeling, de vaststelling van schuld, of de oplegging van een administratieve geldboete voor een inbreuk vermeld in de artikelen 18 en 19, kan het aangewezen zijn om de betrokkene die onrechtmatig subsidies heeft ontvangen gedurende een bepaalde periode uit te sluiten van het voordeel van de subsidie.

De uitsluiting kan afhankelijk van de ernst van de inbreuk maximaal 12 maanden respectievelijk 24 maanden bedragen.

In geval van herhaling kan de periode van de uitsluiting op het dubbel van het maximum worden gebracht.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de uitvoering van deze bepalingen.

Artikel 26

Inbreuken op grond van dit decreet kunnen tevens gesanctioneerd worden via een administratieve geldboete.

De oplegging van de administratieve geldboete geschiedt overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht.

Artikel 27

De decreetgever voorziet in artikel 27 dat bij de oplegging van een geldboete overeenkomstig het artikel 13/1, §1 en §2, van het Inspectiedecreet de Vlaamse Regering kan beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft bekomen of behouden, gedurende respectievelijk een periode van 1 jaar, dan wel 2 jaren wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

Artikel 28

Het artikel 28 heeft tot doel te vermijden dat door cumulatie van diverse steunmaatregelen de geldende Europese regelen inzake maximaal toelaatbare steun wordt overschreden.

Hoofdstuk 12. Wijzigingsbepalingen en opheffingsbepalingen

Artikel 29

Het artikel 18 van het decreet van 8 december 2000 houdende diverse bepalingen worden opgeheven.

Dit artikel regelt de decretale grondslag voor het impuls- en ondersteuningsprogramma voor de meerwaardeneconomie.

Artikel 30

Dit artikel past het decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht aan de gewijzigde wetgeving aan.

Artikel 31

Volgens het tweesporenstelsel is een afhandeling van inbreuken via een administratieve geldboete of een strafrechtelijke vervolging mogelijk.

Dit artikel voegt in decreet van 30 april 2004 houdende sociaalrechtelijk toezicht een nieuw artikel 13/1 in voor de inbreuken met subsidies.

Voor meer informatie inzake de sanctionering wordt verwezen naar de toelichting bij de artikelen 19 en 20.

Artikel 32

Artikel 53 van het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007 decreet wordt opgeheven. Dit artikel voorziet in de oprichting van het Fonds ter Bevordering van de Sociale Economie.

Artikel 33

Artikel 5 van het decreet van 22 december 2006 houdende de lokale diensteneconomie wordt opgeheven. Dit artikel omschrijft de rol van het lokale bestuur bij de uitbouw van de lokale diensteneconomie, en is niet langer in overeenstemming met de nieuwe regierol van de gemeenten op het vlak van de lokale sociale economie.

Hoofdstuk 13. Slotbepalingen

Artikel 34

Artikel 34 gelast de Vlaamse Regering met de inwerkingtreding van artikel 29 en artikel 33.

Voor de minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen,
Media en Armoedebestrijding,

Ingrid LIETEN

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie,

Freya VAN DEN BOSSCHE

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport,

Philippe MUYTERS

VOORONTWERP VAN DECREET

Ontwerp van decreet betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling en definities

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet valt onder de toepassing van de verordening (EG) nr. 800/2008 van de Commissie van 6 augustus 2008 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag met de gemeenschappelijke markt verenigbaar worden verklaard (de algemene groepsvrijstellingsverordening) en de verordening (EG) nr. 1998/2006 van de Commissie van 15 december 2006 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag op de-minimissteun.

Art. 3. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° overlegplatform: het overlegplatform voor de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie, vermeld in hoofdstuk 3;
- 2° SERV: de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, vermeld in het decreet van 7 mei 2004 inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen;
- 3° sociale-economieonderneming: een onderneming die werkt op het domein van de sociale economie en die behoort tot een van de categorieën vermeld in artikel 5, §1 en §2;
- 4° subsidie: een voordeel, een vergoeding, een toelage, steun of iedere andere financiële tegemoetkoming die verleend of toegekend wordt op grond van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Hoofdstuk 2. Doelstelling en toepassingsgebied

Art. 4. §1. Dit decreet stelt de subsidievoorwaarden vast voor de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen.

§2. Onder sociale economie wordt verstaan de verscheidenheid aan ondernemingen en initiatieven die:

1° in hun doelstellingen de realisatie van welbepaalde maatschappelijke meerwaarden en principes vooropstellen, meer bepaald:

- a) creatie en behoud van tewerkstelling, versterking van competenties ter bevordering van duurzame loopbanen en doorstroom waar mogelijk binnen de sociale economie en naar het normaal economisch circuit. De aandacht gaat naar de arbeidsmarktpositie van mensen uit de kansengroepen, emancipatie, integratie, competenties en duurzame loopbanen;
- b) duurzame ontwikkeling, milieuvriendelijke productieprocessen en producten en integrale milieuzorg;
- c) voorrang van arbeid op kapitaal bij de verdeling van de opbrengsten, waarbij de opbrengsten geen doel op zich vormen, maar een middel zijn om maatschappelijke doelstellingen te realiseren;
- d) democratische besluitvorming, waarbij betrokkenen worden gestimuleerd en de kans wordt geboden tot inspraak in het beleid van de onderneming;
- e) maximale transparantie, onder meer op het vlak van het te voeren algemeen beleid, de financiën en de interne en externe relaties;
- f) kwaliteit van de relaties: bij externe relaties wordt gestreefd naar een win-winpartnerschap, waarbij de kosten en de baten gelijk worden verdeeld volgens gelijkwaardigheid en transparantie. Bij interne relaties gaat de aandacht naar de kansen op persoonlijke ontwikkeling, non-discriminatie en arbeidsvoorwaarden van het personeel;
- g) maatschappelijke inbedding, door in dialoog te treden met de lokale gemeenschap en niet-gouvernementele organisaties op het werkteerrein, door netwerkvorming en samenwerking;

2° en goederen produceren en diensten leveren op de markt waarvoor bestaande en toekomstige klanten en behoeften bestaan, waarbij wordt gestreefd naar continuïteit en rentabiliteit, en maximale efficiëntie bij de inzet van de middelen.

§3. Onder maatschappelijk verantwoord ondernemen wordt verstaan het continue verbeterproces, waarbij de onderneming in overleg met de belanghebbenden van de onderneming vrijwillig en op systematische wijze zowel economische, sociale als milieuoverwegingen in de algehele bedrijfsvoering integreert.

Art. 5. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden bepaald in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, kan de Vlaamse Regering aan de volgende sociale–economieondernemingen een subsidie toekennen:

1° de sociale werkplaatsen, vermeld in artikel 3 van het decreet van 14 juli 1998 inzake sociale werkplaatsen;

2° de beschutte werkplaatsen, vermeld in artikel 79 van het decreet van 23 december 2005 tot begeleiding van de begroting 2006;

3° de initiatieven betreffende de lokale diensteneconomie, vermeld in artikel 3 van het decreet van 22 december 2006 houdende de lokale diensteneconomie;
4° de invoegbedrijven, vermeld in titel II van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2000 houdende een impuls- en ondersteuningsprogramma van de meerwaardeneconomie en vermeld in artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2005 betreffende de erkenning en financiering van de invoegbedrijven;
5° de coöperatieve vennootschappen die overeenkomstig de wet van 20 juli 1955 zijn erkend door de Nationale Raad van de Coöperatie als ze voldoen aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4 van dit decreet;
6° de activiteitencoöperaties, vermeld in artikel 80 van de wet van 1 maart 2007 houdende diverse bepalingen (III).

§2. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden bepaald in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, kan de Vlaamse Regering aan de startende sociale-economieondernemingen een subsidie toekennen.

Onder startende sociale-economieondernemingen wordt verstaan de natuurlijke personen of rechtspersonen die een aanvraag tot erkenning indienen als sociale-economieonderneming, bepaald in paragraaf 1, of die ernstig overwegen een dergelijke onderneming op te starten. De Vlaamse Regering kan die doelgroep nader omschrijven.

§3. De Vlaamse Regering kan de categorieën van sociale-economieondernemingen, vermeld in paragraaf 1 en paragraaf 2, uitbreiden of beperken, na het advies van de SERV.

Hoofdstuk 3. Commissie voor sociale economie

Art. 6 § 1. In de SERV wordt een commissie voor sociale economie opgericht.

De commissie verleent aan de Vlaamse Regering advies over bestaande of toekomstige beleidsmaatregelen van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen;

De Vlaamse Regering kan, na het advies van de SERV, de opdrachten van de commissie wijzigen.

§ 2. De voorzitter van de commissie organiseert op regelmatige basis een overleg tussen de vertegenwoordigers vermeld in artikel 7, paragraaf 1, 2° en 5°.

Art. 7. § 1. De commissie is samengesteld uit :

1° een voorzitter;

2° zes vertegenwoordigers van sociale-economieondernemingen als vermeld in artikel 5, §1;

3° drie vertegenwoordigers van de representatieve werkgeversorganisaties, die vertegenwoordigd zijn in de SERV;

- 4° drie vertegenwoordigers van de representatieve werknemersorganisaties, die vertegenwoordigd zijn in de SERV;
- 5° twee onafhankelijke deskundigen of academici;
- 6° een vertegenwoordiger van het Departement Werk en Sociale Economie;
- 7° een vertegenwoordiger van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie.

De voorzitter is onafhankelijk en wordt door de Vlaamse Regering benoemd. Bij afwezigheid van de voorzitter neemt de leidend ambtenaar van de SERV het voorzitterschap over.

De leden en hun plaatsvervangers worden door de Vlaamse Regering benoemd voor een hernieuwbare periode van vier jaar.

De leden en hun plaatsvervangers, vermeld in paragraaf 1, 2°, worden voorgedragen door de sector. De leden en hun plaatsvervangers, vermeld in paragraaf 1, 3° en 4°, worden voorgedragen door de representatieve werknemersorganisaties vertegenwoordigd in de SERV. De leden en hun plaatsvervangers worden telkens voorgedragen door middel van een dubbeltal.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels inzake de werkwijze en de vergoedingsregeling van de commissie.

Alleen de leden, vermeld in paragraaf 1, 1° tot en met 4°, zijn stemgerechtigd.

§ 2. Het lid dat ophoudt zijn mandaat uit te oefenen voor de datum waarop zijn mandaat verstrijkt, wordt door zijn plaatsvervanger vervangen, die het mandaat voltooit. In dat geval benoemt de Vlaamse Regering een nieuwe plaatsvervanger overeenkomstig de voorwaarden bepaald in paragraaf 1.

§ 3. De commissie kan een beroep doen op externe experts en permanente of tijdelijke werkgroepen instellen onder de voorwaarden die bepaald zijn in het huishoudelijk reglement.

Art. 8. Het secretariaat van de commissie wordt verzekerd door de SERV.

De werking van de commissie wordt jaarlijks geëvalueerd. De commissie bezorgt daartoe jaarlijks een verslag over zijn werkzaamheden aan de Vlaamse regering.

Hoofdstuk 4. Collectieve dienstverlening voor de sociale-economieondernemingen

Art. 9. §1. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om met een ondersteuningsorgaan convenanten te sluiten die tot doel hebben de collectieve dienstverlening te formuleren en uit te voeren.

§2. Onder collectieve dienstverlening wordt verstaan het initiëren van een omvattend aanbod van globale en individuele ondersteunende diensten voor de sociale economie en haar sociale-economieondernemingen, bepaald in artikel 5, §1 en §2,

dat beantwoordt aan hun specifieke behoeften op het vlak van bedrijfsvoering, namelijk:

- 1° het verstrekken van eerstelijnsinformatie over de sociale economie, ondermeer over het beschikbare overheidsinstrumentarium;
- 2° het organiseren van opleidings- en uitwisselingstrajecten die tot doel hebben de professionalisering en de kwaliteit van de sociale-economieondernemingen te bevorderen;
- 3° het organiseren van een specifiek aanbod voor startende ondernemingen in de sociale economie;
- 4° de kennisopbouw, expertise- en instrumentontwikkeling voor de sociale economie;
- 5° de promotie van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie.

De Vlaamse Regering kan die opdrachten en taken specificeren, beperken of uitbreiden na advies van de SERV.

§3. Het ondersteuningsorgaan dat wordt belast met het beheer en de uitvoering van de collectieve dienstverlening, moet minimaal aan de volgende financieringsvoorwaarden voldoen:

- 1° het ondersteuningsorgaan heeft rechtspersoonlijkheid;
- 2° het ondersteuningsorgaan heeft als enige maatschappelijk doel collectieve dienstverlening voor de sociale economie en de sociale-economieondernemingen, als bepaald in dit decreet, te organiseren;
- 3° het ondersteuningsorgaan integreert de principes van de sociale economie en van het maatschappelijk verantwoord ondernemen in zijn werking;
- 4° het ondersteuningsorgaan is structureel en organisatorisch in staat om op kwalitatieve en kwantitatieve wijze ondersteuningsbehoeften adequaat te vervullen;
- 5° het ondersteuningsorgaan beschikt over aantoonbare relevante ervaring met betrekking tot de sociale economie;
- 6° het ondersteuningsorgaan garandeert de evenwichtige toegankelijkheid van zijn dienstverlening en voorziet in een gepaste regionale dekkingsgraad ervan.

De Vlaamse Regering kan die financieringsvoorwaarden specificeren, uitbreiden of beperken na advies van de SERV.

§4. De convenanten regelen minimaal de volgende aangelegenheden:

- 1° de vermelding van de identiteit van de contracterende partijen;
- 2° de verbintenissen van de contracterende partijen, waaronder:
 - a) de omschrijving van de kwantitatieve en kwalitatieve taken op het vlak van de collectieve dienstverlening;
 - b) de toekenning van een compensatievergoeding, met opgave van de voorwaarden en de strategische en operationele doeleinden waarvoor de compensatievergoeding wordt toegekend;
 - c) de verantwoordelijkheden en de engagementen van de contracterende partijen;
- 3° het actieplan dat de verbintenissen, vermeld in 2°, concretiseert met maatregelen, methodieken en termijnen om die verbintenissen te bereiken;
- 4° de structuur van de tarieven die betrekking hebben op de collectieve dienstverlening;
- 5° de parameters voor de berekening van het compensatiebedrag en een regeling voor overcompensatie;
- 6° de jaarlijkse voortgangscontrole, begeleiding en evaluatie van het convenant;

7° de omstandigheden waarin en de wijze waarop het convenant kan worden verlengd, gewijzigd, geschorst en ontbonden;
8° de datum van de aanvang en de beëindiging van het convenant;
9° de toezichts- en controlemechanismen;
10° de wijze van implementatie van de principes op het vlak van het maatschappelijk verantwoord ondernemen en de sociale economie door het ondersteuningsorgaan;
11° de wijze waarop het belanghebbendenmanagement zal worden gevoerd, met inbegrip van de betrokkenheid en tevredenheid van de begunstigde sociale-economieondernemingen.

§5. De Vlaamse Regering kan de inhoud, vorm, voorwaarden, opvolging en evaluatie van de convenanten nader regelen.

§6. De looptijd van de convenanten bedraagt in principe vier jaar. Een afwijking daarvan moet door de Vlaamse Regering worden gemotiveerd.

§7. De Vlaamse Regering wint over het ontwerp van de convenanten het advies van de SERV in.

§8. De convenanten kunnen door de Vlaamse Regering worden beëindigd zonder inachtnaam van een opzeggingstermijn en zonder dat dat aanleiding kan geven tot de betaling van een vergoeding als het algemeen belang dat in buitengewone omstandigheden vereist.

§9. De convenanten, alsook elke verlenging, wijziging, schorsing of ontbinding ervan, worden door de Vlaamse Regering binnen de zestig dagen meegedeeld aan het Vlaams Parlement.

Art. 10. Het ondersteuningsorgaan heeft recht op een compensatie voor de collectieve dienstverlening. De compensatievoorwaarden voor het ondersteuningsorgaan vallen onder de toepassing van de beschikking 2005/842/EG van de Commissie van 28 november 2005 betreffende de toepassing van artikel 86, lid 2, van het EG-Verdrag op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst die aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen wordt toegekend.

Hoofdstuk 5. Financiële ondersteuning op maat

Art. 11. De Vlaamse Regering kan financiële ondersteuning op maat verlenen aan de sociale- economieondernemingen, vermeld in artikel 5, §1 en §2.

Onder financiële ondersteuning op maat wordt verstaan:

- 1° tegemoetkomen in de kosten van investeringen en kredieten;
- 2° risicokapitaal verschaffen.

De Vlaamse Regering bepaalt de varianten van de financiële ondersteuning op maat en de financiële dienstverleners nader, alsook de voorwaarden waaronder de financiële ondersteuning op maat wordt verleend.

Hoofdstuk 6. Managementadvies

Art. 12. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet kan de Vlaamse regering aan de sociale- economieondernemingen een subsidie voor managementadvies toekennen.

Onder managementadvies wordt verstaan de adviseringsdiensten van niet-permanente of niet-periodieke aard die niet tot de gewone bedrijfsuitgaven van de sociale-economieonderneming behoren, en die betrekking hebben op de specificiteit van het ondernemen in de sociale economie, waaronder:

- 1° het strategisch bedrijfsmanagement;
- 2° het humanresourcesmanagement;
- 3° het financieel- juridisch management;
- 4° het communicatiemanagement;
- 5° het management op het vlak van innovatie- en kwaliteitsbeleid;
- 6° het stakeholdermanagement;
- 7° haalbaarheidsstudies.

De Vlaamse Regering kan het toepassingsgebied specificeren, beperken of uitbreiden.

§2. De subsidie kan worden verleend aan de sociale-economieondernemingen, vermeld in artikel 5, §1.

Met behoud van de toepassing van het eerste lid kan een subsidie voor managementadvies als vermeld in paragraaf 1, tweede lid, 7°, worden verleend aan de sociale-economieondernemingen, vermeld in artikel 5, § 2.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de subsidie-, de aanvraag- en de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie nader.

§4. De dienstverleners die het managementadvies aanbieden, moeten kwaliteitsgaranties bieden op het vlak van managementadviesverlening. De Vlaamse Regering kan daartoe nadere voorwaarden bepalen.

Hoofdstuk 7. Innovatiesteun

Art. 13. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering aan de begunstigden, vermeld in paragraaf 2, een subsidie toekennen voor de ontwikkeling van innovatieve producten, processen en diensten.

De Vlaamse Regering kan nader bepalen wat onder innovatieve producten, processen en diensten wordt verstaan.

§2. De subsidie kan worden verleend aan:

- 1° de sociale-economieondernemingen, vermeld in artikel 5, §1;
- 2° wetenschappelijke instellingen;
- 3° de samenwerkingsverbanden tussen de begunstigden vermeld in punt 1° en 2°;
- 4° de samenwerkingsverbanden tussen de begunstigden vermeld in punt 1°, met derden, al dan niet samen met de begunstigden vermeld in punt 2°.

De Vlaamse Regering kan de categorieën van begunstigden specificeren of uitbreiden.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de subsidie-, de aanvraag- en de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie nader.

Hoofdstuk 8. Bevorderen van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen

Art. 14. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering een subsidie toekennen aan initiatieven die het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen bevorderen.

De initiatieven hebben betrekking op:

- 1° de sensibilisering van ondernemers, organisaties, overheden en burgers voor het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- 2° de uitbouw van het draagvlak en de toepassingen van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- 3° de tijdelijke en experimentele ontwikkeling en ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen.

De Vlaamse Regering kan die initiatieven specificeren overeenkomstig de beleidsprioriteiten en de noodwendigheden.

§ 2. De subsidie kan worden verleend aan:

- 1° de representatieve werknemers- of werkgeversorganisaties;
- 2° de sociale-economieondernemingen, vermeld in artikel 5, §1;
- 3° wetenschappelijke instellingen;
- 4° organisaties van het maatschappelijk middenveld;
- 5° lokale overheden;
- 6° de financiële dienstverleners, vermeld in artikel 11;
- 7° de dienstverleners die managementadvies aanbieden, vermeld in artikel 12;
- 8° private en publieke ondernemingen en organisaties.

De Vlaamse Regering kan de categorieën van begunstigden specificeren naargelang de beleidsprioriteiten en de noodwendigheden.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de subsidie-, de aanvraag-, de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie nader.

Hoofdstuk 9. De regierol van gemeenten op het vlak van de lokale sociale economie

Art. 15. §1. De gemeenten vervullen een regierol op het vlak van de lokale sociale economie. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering de gemeenten ondersteunen bij de uitoefening van die regierol.

Onder de regierol op het vlak van de lokale sociale economie, met inbegrip van de regierol lokale diensteneconomie, wordt verstaan:

- 1° de ontwikkeling van een gedragen beleidsvisie op de sociale economie, te verwoorden binnen de reguliere meerjarenplanning op te maken door de gemeenten;
- 2° de samenwerking met en tussen de sociale economie faciliteren en stimuleren vanuit het lokale beleid.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de begunstigden, de subsidie-, de aanvraag-, de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie nader. Dit gebeurt volledig conform de bepalingen van het decreet van [datum] houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd.

Hoofdstuk 10. Wetenschappelijk onderbouwde managementopleidingen en onderzoek op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen

Art 16. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering een subsidie toekennen aan wetenschappelijk onderbouwde managementopleidingen en wetenschappelijk onderzoek op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen.

De Vlaamse Regering kan specificeren wat onder wetenschappelijk onderbouwde managementopleiding en wetenschappelijk onderzoek op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen moet worden verstaan.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de begunstigden, de subsidie-, de aanvraag-, de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie.

Hoofdstuk 11. Toezicht, handhaving en sancties

Art. 17. Het toezicht en de controle op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan verlopen overeenkomstig de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Art. 18. Met behoud van de toepassing van artikel 269 tot en met 274 van het Strafwetboek worden de volgende personen gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met een geldboete van 125 euro tot 1250 euro, of met een van die straffen alleen:

- 1° personen die een subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;
- 2° personen die een subsidie hebben verkregen of behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken.

Art. 19. Met behoud van de toepassing van artikel 269 tot en met 274 van het Strafwetboek worden de volgende personen gestraft met een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met een geldboete van 250 euro tot 2500 euro, of met een van die straffen alleen:

1° personen die wetens en willens een subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;

2° personen die wetens en willens onjuiste of onvolledige verklaringen hebben afgelegd om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;

3° personen die wetens en willens hebben nagelaten of geweigerd om noodzakelijke verklaringen af te leggen of de inlichtingen te verstrekken die ze gehouden zijn te verstrekken, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;

4° personen die wetens en willens een subsidie hebben verkregen of behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten of te weigeren om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken;

5° personen die, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden:

a) valsheid in geschrifte hebben gepleegd, hetzij door valse handtekeningen, hetzij door namaking of vervalsing van geschriften of handtekeningen, hetzij door overeenkomsten, beschikkingen, verbintenissen of schuldbevrijdingen valselijk op te maken of in een akte in te voegen, hetzij door toevoeging of vervalsing van bedingen, verklaringen of feiten die in de akte opgenomen of vastgesteld moeten worden;

b) zich bediend hebben van een valse akte of een vals stuk, terwijl ze weten dat de gebruikte akte of het gebruikte stuk vals is;

6° personen die, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden:

a) bedrog hebben gepleegd door gegevens die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen door middel van een informaticasysteem, in te brengen in een informaticasysteem, te wijzigen of te wissen, of met een ander technologisch middel de mogelijke aanwending van gegevens in een informaticasysteem te veranderen, waardoor de juridische draagwijdte van dergelijke gegevens verandert;

b) hebben gebruik gemaakt van die gegevens, terwijl ze weten dat de aldus verkregen gegevens vals zijn;

7° personen die, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden, hebben gebruikgemaakt van valse namen, valse hoedanigheden of valse adressen of die een andere frauduleuze handeling hebben gesteld om te doen geloven in het bestaan van een fictief persoon, een fictieve onderneming of een andere fictieve gebeurtenis, of om op andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen.

Art. 20. In geval van herhaling binnen vijf jaar kan de maximale straf, vermeld in de artikelen 18 en 19, verdubbeld worden.

Art. 21. De werkgever is burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de geldboetes waartoe zijn lasthebbers of aangestelden zijn veroordeeld.

Art. 22. Onrechtmatig ontvangen subsidies worden ambtshalve teruggevorderd.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de terugvordering van die subsidies.

Art. 23. Als de benadeelde derden zich geen burgerlijke partij hebben gesteld, veroordeelt de rechter die de straf, vermeld in artikel 18 en 19, uitspreekt, of die de schuld vaststelt voor een inbreuk op die bepalingen, de verdachte ambtshalve tot de terugbetaling van de onrechtmatig ontvangen bedragen, vermeerderd met de verwijlinteressen.

Als er geen afrekening is voor de bedragen, vermeld in het eerste lid, of als de afrekening betwist wordt en er in dat verband nadere informatie nodig is, houdt de rechter de beslissing over de ambtshalve veroordeling aan.

Art. 24. Alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek, uitgezonderd hoofdstuk V, maar met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op de bij dit decreet vastgestelde overtredingen. In geval van herhaling is artikel 85 van het Strafwetboek niet van toepassing.

Inbreuken op de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan verjaren na verloop van vijf jaar, na het feit waaruit de vordering is ontstaan.

Art. 25. Bij een veroordeling of vaststelling van schuld voor een inbreuk op grond van artikel 18, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal twaalf maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

Bij een veroordeling voor een inbreuk op grond van artikel 19, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal vierentwintig maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

In geval van herhaling binnen vijf jaar na afloop van de periode vermeld in lid 1 en 2, kan de maximale periode van de uitsluiting, vermeld in lid 1 en 2, verdubbeld worden.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de uitvoering van dit artikel.

Art. 26. De administratieve geldboete op grond van inbreuken op dit decreet wordt opgelegd overeenkomstig de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Art. 27. Bij de oplegging van een administratieve geldboete voor een inbreuk op grond van artikel 13/1, §1, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal twaalf maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

Bij de oplegging van een administratieve geldboete voor een inbreuk op grond van artikel 13/1, §2, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal vierentwintig maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

In geval van herhaling binnen vijf jaar na afloop van de periode vermeld in lid 1 en 2, kan de maximale periode van de uitsluiting, vermeld in lid 1 en 2, verdubbeld worden.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de uitvoering van dit artikel.

Art. 28. De subsidies worden niet gecumuleerd met enige andere steun met betrekking tot dezelfde, elkaar geheel of gedeeltelijk overlappende, in aanmerking komende kosten, als een dergelijke cumulatie ertoe leidt dat daarmee de hoogste steunintensiteit of het hoogste steunbedrag dat krachtens de toepasselijke regelgeving voor die steun geldt, wordt overschreden. Als de hoogste steunintensiteit of het hoogste steunbedrag zou worden overschreden, worden de buiten dit decreet verworven middelen in mindering gebracht van de subsidies.

Om financiering boven de toegelaten maxima te vermijden zijn alle sociale-economieondernemingen die gesubsidieerd worden in het kader van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan gehouden om op eenvoudig verzoek van de Vlaamse Regering alle financiële middelen kenbaar te maken die mogelijk aanleiding geven tot cumulatie. Alle bewijsstukken moeten op eenvoudig verzoek ter beschikking worden gesteld.

Hoofdstuk 12. Wijzigingsbepalingen en opheffingsbepalingen

Art. 29. Artikel 18 van het decreet van 8 december 2000 houdende diverse bepalingen wordt opgeheven.

Art. 30. In artikel 2, eerste lid, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2006, 9 juli 2010 en 10 december 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 28° wordt vervangen door wat volgt:

“28° het decreet van [DATUM] betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen;”;

2° punt 29° wordt opgeheven.

Art. 31. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2006, 9 juli 2010 en 10 december 2010, wordt een artikel 13/1 ingevoegd dat luidt als volgt :

“Art. 13/1. §1. Onder de voorwaarden, vermeld in dit decreet, en als de feiten ook voor strafvervolgung vatbaar zijn, kan voor de volgende inbreuken op het decreet van [DATUM] betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de

sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen, een administratieve geldboete opgelegd worden van 250 euro tot 2500 euro aan:

1° personen die een subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;

2° personen die een subsidie hebben verkregen of behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken.

§2. Onder de voorwaarden vermeld in dit decreet, en als de feiten ook voor strafvervolgung vatbaar zijn, kan voor de volgende inbreuken op het decreet van **[DATUM]** betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen, een administratieve geldboete opgelegd worden van 500 euro tot 5000 euro aan:

1° personen die wetens en willens een subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;

2° personen die wetens en willens onjuiste of onvolledige verklaringen hebben afgelegd om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;

3° personen die wetens en willens hebben nagelaten of geweigerd om noodzakelijke verklaringen af te leggen of de inlichtingen te verstrekken die ze gehouden zijn te verstrekken, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;

4° personen die wetens en willens een subsidie hebben verkregen of behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten of te weigeren om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken;

5° personen die, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden:

a) valsheid in geschrifte hebben gepleegd, hetzij door valse handtekeningen, hetzij door namaking of vervalsing van geschriften of handtekeningen, hetzij door overeenkomsten, beschikkingen, verbintenissen of schuldbevrijdingen valselijk op te maken of in een akte in te voegen, hetzij door toevoeging of vervalsing van bedingen, verklaringen of feiten die in de akte opgenomen of vastgesteld moeten worden;

b) zich bediend hebben van een valse akte of een vals stuk;

6° personen die, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden:

a) bedrog hebben gepleegd door gegevens die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen door middel van een informaticasysteem, in te brengen in een informaticasysteem, te wijzigen of te wissen, of met een ander technologisch middel de mogelijke aanwending van gegevens in een informaticasysteem te veranderen, waardoor de juridische draagwijdte van dergelijke gegevens verandert;

b) hebben gebruikgemaakt van die gegevens, terwijl ze weten dat de aldus verkregen gegevens vals zijn;

7° personen die, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden, hebben gebruikgemaakt van valse namen, valse hoedanigheden of valse adressen, of die een andere frauduleuze handeling hebben

gesteld om te doen geloven in het bestaan van een fictief persoon, een fictieve onderneming, of een andere fictieve gebeurtenis of om op andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen.”

Art. 32. Artikel 53 van het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007 wordt opgeheven.

Art 33. Artikel 5 van het decreet van 22 december 2006 houdende de lokale diensteneconomie wordt opgeheven.

Hoofdstuk 13. Slotbepalingen

Art. 34. Artikel 29 en 33 treden in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie,

Freya VAN DEN BOSSCHE

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport

Philippe MUYTERS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 50.048/1/V
VAN 24 AUGUSTUS 2011

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

DE RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, eerste vakantiekamer, op 19 juli 2011 door de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 23 september 2011, van advies te dienen over een voorontwerp decreet ‘betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen’, heeft het volgende advies gegeven:

50.048/1/V

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*
* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2.1. Het om advies voorgelegde voorontwerp van decreet stelt de subsidievoorwaarden vast voor de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen.

2.2. Artikel 1 van het ontwerp kwalificeert de erin opgenomen regeling als een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid. Artikel 2 bepaalt dat het ontwerpdecreet valt onder de toepassing van de verordeningen (EG) nr. 1998/2006² en 800/2008³. Artikel 3 definieert een aantal in het ontwerp voorkomende begrippen. Artikel 4 geeft de doelstelling weer van het ontwerp en bepaalt wat dient te worden verstaan onder “sociale economie” en “maatschappelijk verantwoord ondernemen”. Het ontwerp somt voorts de sociale-economieondernemingen op die een subsidie kunnen verkrijgen (artikel 5). Er wordt een Commissie voor sociale economie opgericht die advies uitbrengt aan de Vlaamse Regering over beleidsmaatregelen op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen (artikelen 6 tot 8). De Vlaamse regering wordt gemachtigd om met een ondersteuningsorgaan convenanten te sluiten die tot doel hebben de collectieve dienstverlening te formuleren en uit te voeren (artikelen 9 en 10). Het ontwerp voorziet in een financiële ondersteuning naar maat (artikel 11) en in subsidies voor managementadvies (artikel 12), de ontwikkeling van innovatieve producten, processen en diensten (artikel 13), initiatieven die de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen bevorderen (artikel 14), de regierol van gemeenten op het vlak van de lokale sociale

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder rechtsgrond de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Verordening (EG) nr. 1998/2006 van de Commissie van 15 december 2006 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag op de-minimissteun.

³ Verordening (EG) nr. 800/2008 van de Commissie van 6 augustus 2008 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag met de gemeenschappelijke markt verenigbaar worden verklaard (de algemene groepsvrijstellingsverordening).

50.048/1/V

economie (artikel 15) en wetenschappelijk onderbouwde managementopleidingen en onderzoek op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen (artikel 16). Het ontwerp regelt voorts het toezicht en de controle op de uitvoering van de ontworpen regeling (artikelen 17 tot 28). Tot slot bevat het ontwerp een aantal wijzigings- en opheffingsbepalingen (artikelen 29 tot 33) en een machtiging aan de Vlaamse Regering om de datum van inwerkingtreding van de artikelen 29 en 33 ervan te bepalen (artikel 34).

VORMVEREISTEN

3. Overeenkomstig artikel 11, § 2, 1°, van het decreet van 7 mei 2004 inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, verzoekt de Vlaamse Regering de Raad om sociaal-economisch overleg te plegen over alle voorontwerpen van decreet die een sociaal-economische dimensie hebben, uitgezonderd de voorontwerpen van decreet betreffende de begrotingen en de voorontwerpen van decreet die aan de Raad worden voorgelegd overeenkomstig artikel 20 van dat decreet. Het voorliggende ontwerp heeft een sociaal-economische dimensie. Uit de bij de adviesaanvraag gevoegde stukken kan evenwel niet worden afgeleid dat een dergelijk overleg reeds heeft plaats gehad.

De Vlaamse Regering zal alsnog het vormvereiste, bedoeld in artikel 11, § 2, 1°, van het decreet van 7 mei 2004, dienen na te leven. Mocht het ontwerpdecreet ten gevolge daarvan nog wijzigingen ondergaan, zullen de gewijzigde bepalingen opnieuw om advies dienen te worden voorgelegd aan de Raad van State, afdeling Wetgeving.

4. Het ontwerp regelt de toekenning van subsidies aan sociale-economieondernemingen en dient bijgevolg te worden beschouwd als een regeling betreffende de toekenning van overheidssteun. De vraag rijst dan ook of het ontwerpdecreet niet dient te worden aangemeld bij de Europese Commissie.

De gemachtigde heeft in dat verband verklaard dat het ontwerp niet wordt aangemeld, rekening houdende met artikel 2 van het ontwerp dat bepaalt dat het ontwerpdecreet onder de toepassing valt van verordening (EG) nr. 800/2008 van 6 augustus 2008 en verordening (EG) nr. 1998/2006 van 15 december 2006.

50.048/1/V

Zo ermee kan worden ingestemd dat de ontworpen regeling niet moet worden aangemeld bij de Europese Commissie, rekening houdende met genoemde verordeningen, verdient het niettemin aanbeveling artikel 2 van het ontwerp, dat thans vooral een declaratoir karakter heeft, op een meer normatieve wijze te redigeren als volgt:

“De steun verleend met toepassing of ter uitvoering van dit decreet geschiedt met inachtneming van, al naargelang het geval, verordening (EG) nr. 800/2008 van de Commissie ... (voorts zoals in het ontwerp)”.

BEVOEGDHEID VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP EN HET VLAAMSE GEWEST

5.1. Hoewel aan het beleid inzake sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen een ruime invulling kan worden gegeven, waardoor het bevoegdheidsrechtelijk in beginsel aanknopingspunten kan vertonen met zowel federale, gemeenschaps- als gewestbevoegdheden⁴, kan met betrekking tot de voorliggende regeling worden aangenomen dat ze op algemene wijze een aangelegenheid regelt die behoort tot de bevoegdheden van de gewesten, meer bepaald de bevoegdheid voor het economisch beleid (artikel 6, § 1, VI, eerste lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen) en de arbeidsbemiddeling (artikel 6, § 1, IX, 1°, van dezelfde bijzondere wet).⁵

5.2. Bepaalde onderdelen van het ontwerp kunnen niettemin op specifieke wijze op een gemeenschapsbevoegdheid worden betrokken. Dat is meer bepaald het geval voor artikel 9, § 2, eerste lid, 2°, en artikel 16 van het ontwerp, die hun bevoegdheidsrechtelijke grondslag vinden in respectievelijk artikel 4, 16°, van genoemde bijzondere wet (beroepsomscholing en -bijscholing) en artikel 127, § 1, eerste lid, 2°, van de Grondwet (onderwijs).

5.3. Het ontwerp regelt evenwel geen aangelegenheid die kan worden betrokken op het beleid inzake minder-validen dat behoort tot de bevoegdheid van de gemeenschappen (artikel 5, § 1, II, 4°, van genoemde bijzondere wet), ook al zijn de beschutte werkplaatsen, waarvan de organieke regeling in beginsel onder die bevoegdheid valt, begrepen in het materiële

⁴Zie in dat verband ook Adv. RvS 44.243/AV, 10 april 2008, over een voorstel van bijzondere wet houdende institutionele maatregelen, *Parl.St.* Sen. 2007-2008, 602/2.

⁵ Dit wordt bevestigd door de gemachtigde, die stelt dat het ontwerp in hoofdzaak een uitwerking is van het samenwerkingsovereenkomst van 30 mei 2005 tussen de Federale Staat, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Duitstalige Gemeenschap betreffende de meerwaarde-economie.

50.048/1/V

toepassingsgebied van de ontworpen regeling (artikel 5, § 1, 2°, van het ontwerp). Het voorwerp van de ontworpen regeling is immers niet het verstrekken van bijstand aan personen, waarvan het minder-validenbeleid bevoegdheidsrechtelijk een onderdeel is, maar wel het ondersteunen van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en het stimuleren van het maatschappelijk verantwoord ondernemen, dat als een gewestaangelegenheid dient te worden beschouwd.

5.4. Het ontwerp regelt dus zowel een gemeenschaps- als een gewestaangelegenheid, zoals in artikel 1 ervan wordt aangegeven. Krachtens artikel 128, § 2, van de Grondwet hebben de Vlaamse decreten die een gemeenschapsaangelegenheid regelen kracht van wet in het Nederlandse taalgebied en ten aanzien van de instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad die, wegens hun organisatie, moeten worden beschouwd als uitsluitend te behoren tot de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse decreten die een gewestaangelegenheid regelen, hebben daartegen enkel kracht van wet in het Vlaamse Gewest, zoals omschreven in artikel 5 van de Grondwet. Voor zover de ontworpen regeling een gewestaangelegenheid regelt, is ze bijgevolg niet van toepassing op de voornoemde instellingen gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Dat is onder meer het geval voor de beschutte werkplaatsen die op grond van hun specifieke kenmerken als een instelling in die zin kunnen worden beschouwd. Op die instellingen is de ontworpen regeling wel van toepassing voor zover een gemeenschapsaangelegenheid wordt geregeld (zie hiervóór opmerking 5.2). Met dit gegeven zal uiteraard rekening dienen te worden gehouden bij de toepassing van de ontworpen regeling.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Algemene opmerking

6. Het ontwerp bevat tal van delegaties van verordenende bevoegdheid aan de Vlaamse Regering. In sommige gevallen kunnen deze delegaties worden betrokken op essentiële beleidskeuzes die, overeenkomstig de beginselen die de verhouding regelen tussen de wetgevende en de uitvoerende macht, in beginsel door de decreetgever zelf dienen te worden gemaakt, en zijn ze bijgevolg te ruim. Dat is onder meer het geval voor de artikelen 12, § 3, 13, § 3, 14, § 3, 15, § 2, en 16, § 2, van het ontwerp, waarbij de Vlaamse Regering telkens wordt gemachtigd om de subsidie-, de aanvraag- en de toekenningsvoorwaarden, de omvang van de subsidie alsook, in sommige gevallen, de begunstigden nader te bepalen.

50.048/1/V

Het verdient aanbeveling om de in het ontwerp opgenomen bevoegdheidsdelegaties aan de Vlaamse Regering nog aan een nader onderzoek te onderwerpen, er daarbij van uitgaande dat essentiële beleidskeuzes in beginsel door de decreetgever dienen te worden gemaakt en bepalingen die daarmee verband houden bijgevolg in het ontworpen decreet moeten worden opgenomen en niet in een uitvoeringsregeling.

50.048/1/V

De kamer was samengesteld uit

de Heren	P. LEMMENS,	kamervoorzitter,
	E. BREWAEYS,	
	W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	M. TISON,	assessor van de afdeling Wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de Dames G. SCHEPPERS en N. VAN LEUVEN, auditeurs.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

A. BECKERS

P. LEMMENS

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

Advies

Decreet ondersteuning sociale economie

Brussel, 28 september 2011

SERV_ADV_20110928_ondersteuning_soc_economie.docx

Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Wetstraat 34-36, 1040 Brussel • T +32 2 209 01 11 • F +32 2 217 70 08 • info@serv.be • www.serv.be

Adviesvraag: Voorontwerp van decreet betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen
Adviesvrager: Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie
Ontvangst adviesvraag: 18 juli 2011
Adviestermijn: 66

Goedkeuring dagelijks bestuur SERV: 28/09/2011
Goedkeuring/bekrachtiging raad: 12/10/2011

Aan Mevrouw Freya Van den Bossche
Vlaams minister van Energie, Wonen,
Steden en Sociale Economie
Martelaarsplein 7

1000 BRUSSEL

contactpersoon
Katrijn Vanderweyden
kvanderweyden@serv.be

ons kenmerk
SERV_BR_20110928_sociale_economie_kvdlwit

Brussel
28 september 2011

Advies ontwerpdecreet ondersteuning sociale economie

Mevrouw de minister,

Op 18 juli 2011 vroeg u de SERV advies over het ontwerp van decreet betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen. Bijgevoegd vindt u het advies van de SERV.

De SERV vindt het positief dat u werk maakt van de stroomlijning van de ondersteuningsstructuur voor de sociale economie en afstemming met de Europese regelgeving. Het huidige ondersteuningsaanbod is immers erg ondoorzichtig en onvoldoende afgestemd op de noden van vandaag. Het voorliggend ontwerpdecreet is dan ook een belangrijke stap vooruit.

Wel is het voor de SERV moeilijk de implicaties van de bepalingen in het ontwerpdecreet in te schatten. Het ontwerpdecreet is op heel wat punten vaag. Ook zijn de contouren van de hervorming van het landschap van de sociale economie vandaag nog niet volledig duidelijk.

Met betrekking tot de commissie sociale economie die zou worden opgericht in de SERV, vraagt de SERV om de opdracht van dit orgaan te beperken tot *overleg* over sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Zo wordt overlapping met de SAR-functie van de SERV vermeden.

Hoogachtend,

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Caroline Copers
voorzitter

Inhoud

Krachtlijnen van het advies	57
Advies	59
1. Situering adviesvraag	59
2. Stroomlijning positief maar onduidelijk.....	59
3. Bemerkingen bij afbakening sociale economie en MVO.....	60
4. Voorzien van overlegorgaan sociale economie in de SERV	61
5. Advisering door SERV expliciteren	62
6. Ondersteuningsorgaan beter aflijnen	62
7. Vragen naar verduidelijking bij toekenning van steun.....	63
8. Regierol gemeenten verduidelijken	64
9. Handhavingsbeleid breder invullen.....	64

Krachtlijnen van het advies

Voor de SERV is het voorliggend ontwerpdecreet globaal gezien een belangrijke stap vooruit. De SERV vindt het positief dat de Vlaamse Regering werk maakt van de stroomlijning van de ondersteuningsstructuur voor de sociale economie en van afstemming met de Europese regelgeving. Het huidige ondersteuningsaanbod is erg ondoorzichtig, zorgt voor versnippering van kennis en dienstverlening en is onvoldoende afgestemd op de behoeften van de organisaties die aanspraak kunnen maken op de steun.

Voor de SERV is het wel een pijnpunt dat de regelgeving inzake de ondersteuningsstructuur wordt vastgelegd op een moment dat de contouren van de hervormingen in de sociale economie nog niet volledig duidelijk zijn. Het nieuwe decreet maatwerk dat in voorbereiding is, zal voor grondige hertekeningen in het landschap zorgen. Ook wordt aan een nieuw kader voor de lokale diensteneconomie gewerkt. Vandaag wordt een ondersteuningsstructuur uitgetekend daar waar het nog onduidelijk is hoe het landschap zelf er in de toekomst zal uitzien. Voor de sociale partners is het dan ook erg belangrijk dat alle puzzelstukken goed op mekaar worden afgestemd.

De SERV formuleert onder meer volgende aanbevelingen:

- De SERV vraagt de gevolgen van de afbakening van de begrippen sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen nader te bekijken.
- Voor de SERV is het essentieel dat bij de keuze om een orgaan voor sociale economie in de SERV op te richten, een goede afstemming met de functie van de SERV als strategische adviesraad (SAR) wordt voorzien. Daarom vraagt de SERV om de opdracht van het nieuwe orgaan in de SERV te beperken tot *overleg* over bestaande of toekomstige beleidsmaatregelen van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen. Het adviseringsluik blijft zo voorbehouden voor de SERV als SAR. De SERV vraagt om in het overlegorgaan voor de SERV-partners twaalf leden te voorzien in plaats van zes: zes voor vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties en zes voor de vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties. Ook vraagt de SERV dat de voorzitter vanuit de SERV komt.
- De SERV vraagt om in de artikels 5, 9, 11 en 12 advisering door de SERV expliciet in de tekst van het ontwerpdecreet op te nemen.
- De SERV vraagt om te verduidelijken of er slechts één dan wel meerdere ondersteuningsorganen zullen kunnen worden aangeduid. Indien er voor meer dan één ondersteuningsorgaan wordt gekozen, vraagt de SERV om een al te grote versnippering te vermijden.
- De SERV vraagt om voor de financiële ondersteuning op maat, het managementadvies en de innovatiesteun voldoende middelen in te zetten. Een verbreding van de organisaties die in aanmerking komen voor de steun, mag niet ten koste gaan van het aanbod voor de sociale-economieorganisaties.

- Voor de SERV is het cruciaal dat de gemeenten in hun regierol partnerschappen vormen met andere lokale en regionale actoren die ook expertise hebben op het domein van de sociale economie. In eerste instantie wordt gedacht aan de lokale en regionale sociale partners. De SERV vraagt dan ook om de omschrijving van de regierol van de gemeenten te specificeren. De scheiding tussen de rol van actor en regisseur dient goed te worden bewaakt.
- De SERV vraagt het handhavingsbeleid niet te verengen tot een boetesysteem. Een goede handhaving betekent meer dan alleen het opleggen van boetes.

Advies

1. Situering adviesvraag

Op 18 juli 2011 vroeg minister Van den Bossche aan de SERV advies over het ontwerp van decreet betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Het ontwerpdecreet beoogt een hervorming en actualisering van de ondersteuningsstructuur van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). Vandaag is de ondersteuningsstructuur versnipperd en onvoldoende afgestemd op de Europese regelgeving.

Het ontwerp van decreet bevat een definitie van sociale economie en van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Verder voorziet het mogelijkheden tot het toekennen van diverse vormen van steun: financiële steun op maat, subsidies voor managementadvies, steun voor het bevorderen van de sociale economie en MVO, steun voor gemeenten met een regierol op het vlak van de lokale sociale economie en steun voor wetenschappelijk onderbouwde managementopleidingen. Tot slot worden ook twee organen ingericht: een ondersteuningsorgaan dat instaat voor de collectieve dienstverlening voor de sociale-economieondernemingen en een orgaan in de schoot van de SERV ('commissie sociale economie') dat instaat voor beleidsadvisering op vlak van sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen.

In dit advies geeft de SERV aan dat de stroomlijning positief is maar onduidelijk (paragraaf 2), plaatst de SERV enkele kanttekeningen bij de gehanteerde definities (paragraaf 3) en vraagt de SERV om de opdracht van het orgaan in de SERV in te perken tot de overlegfunctie (paragraaf 4). Verder vraagt de SERV in het ontwerpdecreet de advisering door de SERV te expliciteren (paragraaf 5), het ondersteuningsorgaan beter af te lijnen (paragraaf 6), de toekenning van de steun gepast in te vullen (paragraaf 7), de regierol van de gemeenten te verduidelijken (paragraaf 8) en het handhavingsbeleid breder in te vullen (paragraaf 9).

2. Stroomlijning positief maar onduidelijk

De SERV vindt het positief dat de Vlaamse Regering werk maakt van de stroomlijning van de ondersteuningsstructuur voor de sociale economie en van afstemming met de Europese regelgeving. Het huidige ondersteuningsaanbod is erg ondoorzichtig, zorgt voor versnippering van kennis en dienstverlening en is onvoldoende afgestemd op de behoeften van de organisaties die aanspraak kunnen maken op de steun. Globaal gezien is het voorliggend ontwerpdecreet dan ook een belangrijke stap vooruit.

Voor de SERV is het wel een pijnpunt dat de regelgeving inzake de ondersteuningsstructuur wordt vastgelegd op een moment dat de contouren van de hervormingen in de sociale economie nog niet volledig duidelijk zijn. Het nieuwe

decreet maatwerk dat in voorbereiding is, zal voor grondige hertekeningen in het landschap zorgen. Ook wordt aan een nieuw kader voor de lokale diensteneconomie gewerkt. Vandaag wordt een ondersteuningsstructuur uitgetekend daar waar het nog onduidelijk is hoe het landschap zelf er in de toekomst zal uitzien. Voor de sociale partners is het dan ook erg belangrijk dat alle puzzelstukken goed op mekaar worden afgestemd. Zo kan onder meer over- of ondersubsidiëring worden vermeden. Aangezien het voorliggende ontwerpdecreet op heel wat punten vaag is, is het vandaag erg moeilijk om in te schatten op welke wijze de ondersteuningsstructuur in de praktijk effectief zal worden hertekend.

3. Bemerkingen bij afbakening sociale economie en MVO

In artikel 4 van het ontwerpdecreet is een definitie van sociale economie en een definitie van maatschappelijk verantwoord ondernemen opgenomen. De SERV merkt op dat verder in het ontwerpdecreet niet naar deze definities wordt verwezen. Dit zorgt voor onduidelijkheid over de plaats en betekenis van de definities in het ontwerpdecreet.

Definitie sociale economie

De SERV merkt op dat de definitie van sociale economie in art. 4 §2 op verschillende wijzen kan worden geïnterpreteerd en afwijkt van de gangbare definities en afbakeningen.

Wat de lokale diensteneconomie betreft, verwijst de SERV naar zijn advies van 13/10/2011 waarin het belang van de volgende criteria wordt onderlijnd: activiteiten moeten én aanvullend zijn, én een maatschappelijke meerwaarde hebben, én er moet sprake zijn van bijkomende tewerkstelling.

Definitie maatschappelijk verantwoord ondernemen

De definitie van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) impliceert dat maatschappelijk verantwoord ondernemen een proces is dat betrekking heeft op alle types ondernemingen (profit, non-profit, sociale profit). In het pact 2020 wordt de doelstelling voorzien om tegen 2020 MVO algemeen te verspreiden door meer en meer organisaties en ondernemingen maatschappelijke verantwoordelijkheid te laten opnemen. Voor de SERV is het dan ook belangrijk dat er een gepaste strategie rond het stimuleren van MVO wordt uitgetekend, ook gericht op ondernemingen buiten de sociale economie.

4. Voorzien van overlegorgaan sociale economie in de SERV

Het ontwerpdecreet voorziet in de oprichting van een commissie sociale economie in de SERV. De opdracht die voor deze commissie wordt voorzien, is het verlenen van advies aan de Vlaamse Regering over bestaande of toekomstige beleidsmaatregelen van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen.

De SERV vraagt om de opdracht van het orgaan in te perken tot overleg inzake sociale economie en maatschappelijk verantwoord ondernemen en om de samenstelling van het orgaan aan te passen. Tot slot formuleert de SERV nog enkele punctuele bemerkingen.

Opdracht van het orgaan afbakenen

De SERV is op basis van het decreet van het decreet van 7 mei 2004 en het decreet van 19 december 2008 tot wijziging van dat decreet, de strategische adviesraad (SAR) voor (onder meer) Werk en Sociale Economie. Voor de SERV is het essentieel dat bij de keuze om een nieuw (advies/overleg)orgaan inzake sociale economie op te richten, een goede afstemming met de SAR-functie van de SERV voorzien wordt. De SERV vindt het zeker een goed uitgangspunt om een gestructureerd overleg op te zetten waar de verschillende actoren mekaar ontmoeten, waar van gedachten kan worden gewisseld en standpunten vorm kunnen krijgen, ook over zaken die verder gaan het ondersteuningsluik alleen. De SERV staat ook achter de keuze om een dergelijk orgaan in de schoot van de SERV te voorzien.

Wel vraagt de SERV om de opdracht van het orgaan te beperken tot *overleg* over bestaande of toekomstige beleidsmaatregelen van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen. Het adviseringsluik blijft zo voorbehouden voor de SERV als SAR. Tussen de SERV-raad en het overlegorgaan zijn heel wat vormen van samenwerking en uitwisseling mogelijk.

De SERV kan zich vinden in de bijkomende opdracht voor de voorzitter van het overlegorgaan om op regelmatige basis een overleg tussen de zes vertegenwoordigers van de sociale-economieondernemingen en de twee onafhankelijke deskundigen of academici te organiseren.

Samenstelling van het orgaan aanpassen

Voor het nieuwe orgaan in de SERV is nu voorzien dat het wordt samengesteld uit een voorzitter, zes vertegenwoordigers van sociale-economieondernemingen, drie vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties vertegenwoordigd in de SERV, drie van de werknemersorganisaties vertegenwoordigd in de SERV, twee onafhankelijke deskundigen of academici, een vertegenwoordiger van het Departement Werk en Sociale Economie en een van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie.

De SERV vraagt om in het overlegorgaan voor de vertegenwoordigers van de werkgeversorganisaties vertegenwoordigd in de SERV zes leden te voorzien, evenals

voor de vertegenwoordigers van de werknemersorganisaties. Dit brengt het aantal vertegenwoordigers vanuit de SERV op twaalf, die dan zetelen samen met zes vertegenwoordigers van de sociale-economieondernemingen, twee onafhankelijke deskundigen of academici en twee vertegenwoordigers vanuit de overheid. De SERV stelt voor alleen leden en geen plaatsvervangers te voorzien. De verhoging van het aantal (effectieve) leden voor de organisaties vertegenwoordigd in de SERV, creëert onder meer de nodige ruimte om waar nodig of wenselijk ook in vertegenwoordiging van sectorale expertise te voorzien.

De SERV vraagt om de voordracht van de leden van de werknemers- en werkgeversorganisaties door de SERV te laten gebeuren en niet door de representatieve werknemers- en werkgeversorganisaties zelf (laat staan enkel door de representatieve werknemersorganisaties zoals nu gesteld wordt in artikel 7).

De SERV is geen vragende partij voor een onafhankelijk voorzitter die door de Vlaamse Regering wordt benoemd. De SERV vraagt om de voorzitter van de SERV (of een afgevaardigde daarvan) ook de taak van voorzitter van het overlegorgaan te laten vervullen.

Punctuele bemerkingen

- In art. 6 § 1 is nu opgenomen dat de Vlaamse Regering, na het advies van de SERV, de opdrachten van het orgaan in de SERV kan wijzigen. De SERV vraagt om het woord 'wijzigen' te vervangen door 'specificeren'. Een wijziging van de opdrachten kan juridisch gezien immers enkel via een wijziging van het decreet gebeuren.
- In art. 3 °1 is een definiëring van de term 'overlegplatform' opgenomen, verwijzend naar de vermelding in hoofdstuk 3. Deze term wordt evenwel niet gebruikt in hoofdstuk 3.
- In art. 7, §3 wordt gesproken over een huishoudelijk reglement, zonder dat er elders in de tekst een huishoudelijk reglement wordt voorzien of aangegeven door wie het wordt opgesteld. In art. 7, §1 wordt wel gesteld dat de Vlaamse Regering de nadere regels inzake de werkwijze en vergoedingsregeling van de commissie bepaalt. De SERV vraagt het ontwerpdecreet op dit punt te verduidelijken en in art. 7, §3 de nodige bepalingen inzake een huishoudelijk reglement op te nemen.

5. Advisering door SERV expliciteren

In artikels 5 §3, art. 9 §2, §3 en §7 wordt advisering door de SERV voorzien (m.b.t. aanpassingen aan de categorieën van de sociale-economieondernemingen en bepalingen inzake de collectieve dienstverlening en het ondersteuningsorgaan). In artikel 12 §5 en artikel 13 §1 wordt in de memorie van toelichting advisering door de SERV voorzien maar niet in het decreet zelf. Deze artikels gaan over de aanpassingen aan het toepassingsgebied van het managementadvies en de categorieën van de innovatiesteun. In artikel 11, dat handelt over de financiële ondersteuning op maat, wordt geen advies van de SERV voorzien. De SERV vraagt in al de genoemde artikels

advisering door de SERV te voorzien en dit expliciet in de tekst van het decreet zelf op te nemen.

6. Ondersteuningsorgaan beter aflijnen

In het ontwerpdecreet is het onduidelijk of er slechts één ondersteuningsorgaan zal kunnen worden aangeduid dan wel dat het mogelijk zal zijn met meerdere ondersteuningsorganen tegelijkertijd een convenant af te sluiten. Soms is sprake van 'een orgaan', soms van 'het orgaan'. Over de convenanten wordt veelal in het meervoud gesproken. De SERV vraagt de tekst op dit punt te verduidelijken. Hierbij wil de SERV ook de bezorgdheid uiten dat, indien er voor meer dan één ondersteuningsorgaan gekozen wordt, een al te grote versnippering moet worden vermeden.

Punctuele bemerkingen

- In Art. 9 §2 wordt gesproken over *die* opdrachten en taken, terwijl in de bewuste paragraaf nergens over opdrachten en taken wordt gesproken, maar wordt gedefinieerd wat collectieve dienstverlening in de sociale economie is.
- Art 9 §3 staat dat 'het ondersteuningsorgaan dat wordt belast met het beheer en de uitvoering van de collectieve dienstverlening' aan bepaalde financieringsvoorwaarden moet voldoen. In het ontwerpdecreet staat niet op welke wijze het/een ondersteuningsorgaan wordt belast met het beheer en de uitvoering van de collectieve dienstverlening. De looptijd en de procedure om het/een ondersteuningsorgaan te belasten, dienen te worden verduidelijkt.
- De term 'ondersteuningsorgaan' is in het ontwerpdecreet (art. 3) niet gedefinieerd.

7. Vragen naar verduidelijking bij toekenning van steun

Vandaag is het niet duidelijk hoe het middelenplaatje er uit zal zien en welke budgetten voor welke vormen van steun zullen worden gereserveerd. De SERV vraagt om alleszins voor de financiële ondersteuning op maat, het managementadvies en de innovatiesteun voldoende middelen in te zetten. Hierbij mag een verbreding van de organisaties die in aanmerking komen voor de steun, niet ten koste gaan van het aanbod voor de sociale-economieorganisaties.

Financiële steun op maat

De SERV vraagt zich af welke wijzigingen inzake financiële ondersteuning op maat met het ontwerpdecreet worden beoogd. Welke rol zal er in de toekomst nog voor Trividend

zijn weggelegd, op het vlak van verschaffing van risicokapitaal voor sociaal-economische ondernemingen?

Innovatiesteun

Voor de SERV is het onduidelijk welke invulling van innovatie de decreetgever voor ogen heeft. De omschrijving 'innovatieve producten, processen en diensten' is erg vaag. Ook is er geen duidelijkheid over de afstemming met andere instrumenten en subsidiemogelijkheden voor innovatie binnen het Vlaamse beleid.

Betrokkenheid werkveld bij subsidies ter bevordering van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen

De SERV vraagt om voor het toekennen van subsidies aan wetenschappelijke instellingen (art 14 §3 2°) ook betrokkenheid van het werkveld te voorzien.

8. Regierol gemeenten verduidelijken

Voor de SERV is het cruciaal dat de gemeenten in hun regierol partnerschappen vormen met andere lokale en regionale actoren die ook expertise hebben op het domein van de sociale economie. In eerste instantie wordt gedacht aan de lokale en regionale sociale partners. Regie van de regionale en lokale sociale economie kan dan plaatsvinden in samenwerking met de RESOC's waar zowel de gemeenten als de lokale/regionale sociale partners vertegenwoordigd zijn. De omschrijving van de regierol in art. 15 § 1 2° kan dan ook nader gespecificeerd worden.

Verder wil de SERV verwijzen naar zijn advies van 13 oktober 2010 inzake de lokale diensteneconomie. Daarin herhaalt de SERV zijn vraag naar een beheersmatige scheiding van de rollen regisseur en actor die de lokale besturen in dit verhaal innemen.

9. Handhavingsbeleid breder invullen

De SERV vindt het zeker waardevol dat er sterk wordt ingezet op een goed uitgewerkt handhavingsbeleid. De huidige situatie toont duidelijk aan dat hier inderdaad te weinig bevoegdheden zijn voorzien. Wel heeft de SERV de indruk dat dit handhavingsbeleid wordt verengd tot een boetesysteem. Een goede handhaving betekent meer dan alleen het opleggen van boetes.

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie en de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, zijn ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling en definities

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. De steun verleend met toepassing of ter uitvoering van dit decreet geschiedt met in achtneming van, al naar gelang het geval, verordening (EG) nr. 800/2008 van de Commissie van 6 augustus 2008 waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag met de gemeenschappelijke markt verenigbaar worden verklaard (de algemene groepsvrijstellingsverordening) en verordening (EG) nr. 1998/2006 van de Commissie van 15 december 2006 betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het Verdrag op de-minimissteun.

Art. 3. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° SERV: de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen, vermeld in het decreet van 7 mei 2004 inzake de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen;
- 2° sociale-economieonderneming: een onderneming die werkt op het domein van de sociale economie en die behoort tot een van de categorieën vermeld in artikel 5, §1 en §2;
- 3° subsidie: een voordeel, een vergoeding, een toelage, steun of iedere andere financiële tegemoetkoming die verleend of toegekend wordt op grond van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Hoofdstuk 2. Doelstelling en toepassingsgebied

Art. 4. §1. Dit decreet stelt de subsidievoorwaarden vast voor de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen.

§2. Onder sociale economie wordt verstaan de verscheidenheid aan ondernemingen en initiatieven die:

- 1° in hun doelstellingen de realisatie van welbepaalde maatschappelijke meerwaarden en principes vooropstellen, meer bepaald:
 - a) creatie en behoud van tewerkstelling, versterking van competenties ter bevordering van duurzame loopbanen en doorstroom waar mogelijk binnen de sociale economie en naar het normaal economisch circuit. De aandacht gaat naar de arbeidsmarktpositie van mensen uit de kansengroepen, emancipatie en integratie;
 - b) duurzame ontwikkeling, milieuvriendelijke productieprocessen en producten en integrale milieuzorg;
 - c) voorrang van arbeid op kapitaal bij de verdeling van de opbrengsten, waarbij de opbrengsten geen doel op zich vormen, maar een middel zijn om maatschappelijke doelstellingen te realiseren;

- d) democratische besluitvorming, waarbij betrokkenen worden gestimuleerd en de kans wordt geboden tot inspraak in het beleid van de onderneming;
 - e) maximale transparantie, onder meer op het vlak van het te voeren algemeen beleid, de financiën en de interne en externe relaties;
 - f) kwaliteit van de relaties: bij externe relaties wordt gestreefd naar een win-winpartnerschap, waarbij de kosten en de baten gelijk worden verdeeld volgens gelijkwaardigheid en transparantie. Bij interne relaties gaat de aandacht naar de kansen op persoonlijke ontwikkeling, non-discriminatie en arbeidsvoorwaarden van het personeel;
 - g) maatschappelijke inbedding, door in dialoog te treden met de lokale gemeenschap en niet-gouvernementele organisaties op het werkterrein, door netwerkvorming en samenwerking;
- 2° en goederen produceren en diensten leveren op de markt waarvoor bestaande en toekomstige klanten en behoeften bestaan, waarbij wordt gestreefd naar continuïteit en rentabiliteit, en maximale efficiëntie bij de inzet van de middelen.

§3. Onder maatschappelijk verantwoord ondernemen wordt verstaan het continue verbeterproces, waarbij de onderneming in overleg met de belanghebbenden van de onderneming vrijwillig en op systematische wijze zowel economische, sociale als milieuoverwegingen in de algehele bedrijfsvoering integreert.

Art. 5. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden bepaald in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, kan de Vlaamse Regering aan de volgende sociale-economieondernemingen een subsidie toekennen:

- 1° de sociale werkplaatsen, vermeld in artikel 3 van het decreet van 14 juli 1998 inzake sociale werkplaatsen;
- 2° de beschutte werkplaatsen, vermeld in artikel 79 van het decreet van 23 december 2005 tot begeleiding van de begroting 2006;
- 3° de initiatieven betreffende de lokale diensteneconomie, vermeld in artikel 3 van het decreet van 22 december 2006 houdende de lokale diensteneconomie;
- 4° de invoegbedrijven, vermeld in titel II van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 september 2000 houdende een impuls- en ondersteuningsprogramma van de meerwaardeneconomie en vermeld in artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 juli 2005 betreffende de erkenning en financiering van de invoegbedrijven;
- 5° de coöperatieve vennootschappen die overeenkomstig de wet van 20 juli 1955 zijn erkend door de Nationale Raad van de Coöperatie als ze voldoen aan de voorwaarden, vermeld in artikel 4 van dit decreet;
- 6° de activiteitencoöperaties, vermeld in artikel 80 van de wet van 1 maart 2007 houdende diverse bepalingen (III).

§2. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet en volgens de voorwaarden bepaald in dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan, kan de Vlaamse Regering aan de startende sociale-economieondernemingen een subsidie toekennen.

Onder startende sociale-economieondernemingen wordt verstaan de natuurlijke personen of rechtspersonen die een aanvraag tot erkenning indienen als sociale-economieonderneming, bepaald in paragraaf 1, of die ernstig overwegen een dergelijke onderneming op te starten. De Vlaamse Regering kan die doelgroep nader omschrijven.

§3. De Vlaamse Regering kan de categorieën van sociale-economieondernemingen, vermeld in paragraaf 1 en paragraaf 2, uitbreiden of beperken, na het advies van de SERV.

Hoofdstuk 3. Commissie Sociale Economie

Art. 6. §1. In de SERV wordt een Commissie Sociale Economie opgericht.

De Commissie Sociale Economie organiseert overleg over bestaande of toekomstige beleidsmaatregelen op het vlak van de sociale economie tussen de leden vermeld in artikel 7, paragraaf 1.

Met behoud van de toepassing van het vorige lid, organiseert de voorzitter van de Commissie Sociale Economie op regelmatige basis deel overleg tussen de leden vermeld in artikel 7, paragraaf 1, 2° en 5°.

§2. De Vlaamse Regering kan de opdrachten van de Commissie Sociale Economie specificeren, na het advies van de SERV.

Art. 7. §1. De Commissie Sociale Economie is samengesteld uit:

- 1° een onafhankelijk voorzitter;
- 2° zes vertegenwoordigers van sociale-economieondernemingen als vermeld in artikel 5, §1;
- 3° zes vertegenwoordigers van de representatieve werkgeversorganisaties, die vertegenwoordigd zijn in de SERV;
- 4° zes vertegenwoordigers van de representatieve werknemersorganisaties, die vertegenwoordigd zijn in de SERV;
- 5° twee onafhankelijke deskundigen of academici;
- 6° een vertegenwoordiger van het Departement Werk en Sociale Economie;
- 7° een vertegenwoordiger van het Vlaams Subsidieagentschap voor Werk en Sociale Economie.

De leden van de Commissie Sociale Economie worden door de Vlaamse Regering benoemd voor een hernieuwbare periode van vier jaar.

Bij afwezigheid van de voorzitter neemt de leidend ambtenaar van de SERV het voorzitterschap over.

De leden, vermeld in paragraaf 1, 2°, worden voorgedragen door de sector. De leden, vermeld in paragraaf 1, 3° en 4°, worden voorgedragen door de SERV.

De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen inzake de werking van de Commissie Sociale Economie en kan een vergoedingsregeling voor de leden bepalen.

Alleen de leden, vermeld in paragraaf 1, 1° tot en met 4°, zijn stemgerechtigd.

§2. De SERV stelt een huishoudelijk reglement op hetwelk de werking van de Commissie Sociale Economie nader regelt. De Vlaamse Regering keurt dit reglement goed.

§3. De Commissie Sociale Economie kan een beroep doen op externe experts en permanente of tijdelijke werkgroepen instellen onder de voorwaarden die bepaald zijn in het huishoudelijk reglement.

Art. 8. De werking van de Commissie Sociale Economie wordt jaarlijks geëvalueerd. De commissie bezorgt daartoe jaarlijks een verslag over zijn werkzaamheden aan de Vlaamse Regering.

Hoofdstuk 4. Collectieve dienstverlening voor de sociale-economieondernemingen

Art. 9. §1. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om met een ondersteuningsorgaan convenanten te sluiten die tot doel hebben de collectieve dienstverlening te formuleren en uit te voeren.

§2. Onder collectieve dienstverlening wordt verstaan het initiëren van een omvattend aanbod van globale en individuele ondersteunende diensten voor de sociale economie en haar sociale-economieondernemingen, bepaald in artikel 5, §1 en §2, dat beantwoordt aan hun specifieke behoeften op het vlak van bedrijfsvoering, namelijk:

- 1° het verstrekken van eerstelijnsinformatie over de sociale economie, onder meer over het beschikbare overheidsinstrumentarium;
- 2° het organiseren van opleidings- en uitwisselingstrajecten die tot doel hebben de professionalisering en de kwaliteit van de sociale-economieondernemingen te bevorderen;
- 3° het organiseren van een specifiek aanbod voor startende ondernemingen in de sociale economie;
- 4° de kennisopbouw, expertise- en instrumentontwikkeling voor de sociale economie;
- 5° de promotie van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie.

De Vlaamse Regering kan die opdrachten en taken specificeren, beperken of uitbreiden na advies van de SERV.

§3. Het ondersteuningsorgaan dat wordt belast met het beheer en de uitvoering van de collectieve dienstverlening, moet minimaal aan de volgende financieringsvoorwaarden voldoen:

- 1° het ondersteuningsorgaan heeft rechtspersoonlijkheid;
- 2° het ondersteuningsorgaan heeft als enige maatschappelijk doel collectieve dienstverlening voor de sociale economie en de sociale-economieondernemingen, als bepaald in dit decreet, te organiseren;
- 3° het ondersteuningsorgaan integreert de principes van de sociale economie en van het maatschappelijk verantwoord ondernemen in zijn werking;
- 4° het ondersteuningsorgaan is structureel en organisatorisch in staat om op kwalitatieve en kwantitatieve wijze ondersteuningsbehoeften adequaat te vervullen;
- 5° het ondersteuningsorgaan beschikt over aantoonbare relevante ervaring met betrekking tot de sociale economie;
- 6° het ondersteuningsorgaan garandeert de evenwichtige toegankelijkheid van zijn dienstverlening en voorziet in een gepaste regionale dekkingsgraad ervan.

De Vlaamse Regering kan die financieringsvoorwaarden specificeren, uitbreiden of beperken na het advies van de SERV.

§4. De convenanten regelen minimaal de volgende aangelegenheden:

- 1° de vermelding van de identiteit van de contracterende partijen;
- 2° de verbintenissen van de contracterende partijen, waaronder:
 - a) de omschrijving van de kwantitatieve en kwalitatieve taken op het vlak van de collectieve dienstverlening;
 - b) de toekenning van een compensatievergoeding, met opgave van de voorwaarden en de strategische en operationele doeleinden waarvoor de compensatievergoeding wordt toegekend;
 - c) de verantwoordelijkheden en de engagementen van de contracterende partijen;
- 3° het actieplan dat de verbintenissen, vermeld in 2°, concretiseert met maatregelen, methodieken en termijnen om die verbintenissen te bereiken;
- 4° de structuur van de tarieven die betrekking hebben op de collectieve dienstverlening;
- 5° de parameters voor de berekening van het compensatiebedrag en een regeling voor overcompensatie;
- 6° de jaarlijkse voortgangscontrole, begeleiding en evaluatie van het convenant;

- 7° de omstandigheden waarin en de wijze waarop het convenant kan worden verlengd, gewijzigd, geschorst en ontbonden;
- 8° de datum van de aanvang en de beëindiging van het convenant;
- 9° de toezichts- en controlemechanismen;
- 10° de wijze van implementatie van de principes op het vlak van het maatschappelijk verantwoord ondernemen en de sociale economie door het ondersteuningsorgaan;
- 11° de wijze waarop het belanghebbendenmanagement zal worden gevoerd, met inbegrip van de betrokkenheid en tevredenheid van de begunstigde sociale-economieondernemingen.

§5. De Vlaamse Regering kan de inhoud, vorm, voorwaarden, opvolging en evaluatie van de convenanten nader regelen.

§6. De looptijd van de convenanten bedraagt in principe vier jaar. Een afwijking daarvan moet door de Vlaamse Regering worden gemotiveerd.

§7. De Vlaamse Regering wint over het ontwerp van de convenanten het advies van de SERV in.

§8. De convenanten kunnen door de Vlaamse Regering worden beëindigd zonder inachtna-me van een opzeggingstermijn en zonder dat dat aanleiding kan geven tot de betaling van een vergoeding als het algemeen belang dat in buitengewone omstandigheden vereist.

§9. De convenanten, alsook elke verlenging, wijziging, schorsing of ontbinding ervan, worden door de Vlaamse Regering binnen de zestig dagen meegedeeld aan het Vlaams Parlement.

Art. 10. Het ondersteuningsorgaan heeft recht op een compensatie voor de collectieve dienstverlening. De compensatievoorwaarden voor het ondersteuningsorgaan vallen onder de toepassing van de beschikking 2005/842/EG van de Commissie van 28 november 2005 betreffende de toepassing van artikel 86, lid 2, van het EG-Verdrag op staatssteun in de vorm van compensatie voor de openbare dienst die aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen wordt toegekend.

Hoofdstuk 5. Financiële ondersteuning op maat

Art. 11. De Vlaamse Regering kan financiële ondersteuning op maat verlenen aan de sociale-economieondernemingen, vermeld in artikel 5, §1 en §2.

Onder financiële ondersteuning op maat wordt verstaan:

- 1° tegemoetkomen in de kosten van investeringen en kredieten;
- 2° risicokapitaal verschaffen.

De Vlaamse Regering bepaalt de varianten van de financiële ondersteuning op maat en de financiële dienstverleners nader, alsook de voorwaarden waaronder de financiële ondersteuning op maat wordt verleend.

Hoofdstuk 6. Managementadvies

Art. 12. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering aan de sociale-economieondernemingen een subsidie voor managementadvies toekennen.

Onder managementadvies wordt verstaan de adviseringsdiensten van niet-permanente of niet-periodieke aard die niet tot de gewone bedrijfsuitgaven van de sociale-econo-

mieonderneming behoren, en die betrekking hebben op de specificiteit van het ondernemen in de sociale economie, waaronder:

- 1° het strategisch bedrijfsmanagement;
- 2° het humanresourcesmanagement;
- 3° het financieel-juridisch management;
- 4° het communicatiemanagement;
- 5° het management op het vlak van innovatie- en kwaliteitsbeleid;
- 6° het stakeholdermanagement;
- 7° haalbaarheidsstudies.

De Vlaamse Regering kan het toepassingsgebied specificeren, beperken of uitbreiden, na het advies van de SERV.

§2. De subsidie kan worden verleend aan de sociale-economieondernemingen, vermeld in artikel 5, §1.

Met behoud van de toepassing van het eerste lid kan een subsidie voor managementadvies als vermeld in paragraaf 1, tweede lid, 7°, worden verleend aan de sociale-economieondernemingen, vermeld in artikel 5, §2.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de subsidie-, de aanvraag- en de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie nader.

§4. De dienstverleners die het managementadvies aanbieden, moeten kwaliteitsgaranties bieden op het vlak van managementadviesverlening. De Vlaamse Regering kan daartoe nadere voorwaarden bepalen.

Hoofdstuk 7. Innovatiesteun

Art. 13. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering aan de begunstigden, vermeld in paragraaf 2, een subsidie toekennen voor de ontwikkeling van innovatieve producten, processen en diensten.

De Vlaamse Regering kan nader bepalen wat onder innovatieve producten, processen en diensten wordt verstaan.

§2. De subsidie kan worden verleend aan:

- 1° de sociale-economieondernemingen, vermeld in artikel 5, §1;
- 2° wetenschappelijke instellingen;
- 3° de samenwerkingsverbanden tussen de begunstigden vermeld in punt 1° en 2°;
- 4° de samenwerkingsverbanden tussen de begunstigden vermeld in punt 1°, met derden, al dan niet samen met de begunstigden vermeld in punt 2°.

De Vlaamse Regering kan de categorieën van begunstigden specificeren of uitbreiden.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de subsidie-, de aanvraag- en de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie nader.

Hoofdstuk 8. Bevorderen van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen

Art. 14. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering een subsidie toekennen aan initiatieven die het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen bevorderen.

De initiatieven hebben betrekking op:

- 1° de sensibilisering van ondernemers, organisaties, overheden en burgers voor het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- 2° de uitbouw van het draagvlak en de toepassingen van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen;
- 3° de tijdelijke en experimentele ontwikkeling en ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen.

De Vlaamse Regering kan die initiatieven specificeren overeenkomstig de beleidsprioriteiten en de noodwendigheden.

§2. De subsidie kan worden verleend aan:

- 1° de representatieve werknemers- of werkgeversorganisaties;
- 2° de sociale-economieondernemingen, vermeld in artikel 5, §1;
- 3° wetenschappelijke instellingen;
- 4° organisaties van het maatschappelijk middenveld;
- 5° lokale overheden;
- 6° de financiële dienstverleners, vermeld in artikel 11;
- 7° de dienstverleners die managementadvies aanbieden, vermeld in artikel 12;
- 8° private en publieke ondernemingen en organisaties.

De Vlaamse Regering kan de categorieën van begunstigden specificeren naargelang de beleidsprioriteiten en de noodwendigheden.

§3. De Vlaamse Regering bepaalt de subsidie-, de aanvraag-, de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie nader.

Hoofdstuk 9. De regierol van gemeenten op het vlak van de lokale sociale economie

Art. 15. §1. De gemeenten vervullen een regierol op het vlak van de lokale sociale economie. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering de gemeenten ondersteunen bij de uitoefening van die regierol.

Onder de regierol op het vlak van de lokale sociale economie, met inbegrip van de regierol lokale diensteneconomie, wordt verstaan:

- 1° de ontwikkeling van een gedragen beleidsvisie op de sociale economie, te verwoorden binnen de reguliere meerjarenplanning op te maken door de gemeenten;
- 2° de samenwerking met en tussen de sociale economie faciliteren en stimuleren vanuit het lokale beleid.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de begunstigden, de subsidie-, de aanvraag-, de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie nader. Dit gebeurt overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 15 juli 2011 houdende vaststelling van de algemene regels waaronder in de Vlaamse Gemeenschappen het Vlaamse Gewest periodieke plan- en rapporteringsverplichtingen aan lokale besturen kunnen worden opgelegd.

Hoofdstuk 10. Wetenschappelijk onderbouwde managementopleidingen en onderzoek op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen

Art 16. §1. Binnen de perken van het jaarlijks goedgekeurde begrotingskrediet kan de Vlaamse Regering een subsidie toekennen aan wetenschappelijk onderbouwde managementopleidingen en wetenschappelijk onderzoek op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen.

De Vlaamse Regering kan specificeren wat onder wetenschappelijk onderbouwde managementopleiding en wetenschappelijk onderzoek op het vlak van de sociale economie en het maatschappelijk verantwoord ondernemen moet worden verstaan.

§2. De Vlaamse Regering bepaalt de begunstigen, de subsidie-, de aanvraag-, de toekenningsvoorwaarden en de omvang van de subsidie.

Hoofdstuk 11. Toezicht, handhaving en sancties

Art. 17. Het toezicht en de controle op de uitvoering van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan verlopen overeenkomstig de bepalingen van het decreet houdende sociaal-rechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Art. 18. Met behoud van de toepassing van artikel 269 tot en met 274 van het Strafwetboek worden de volgende personen gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot een jaar en met een geldboete van 125 euro tot 1250 euro, of met een van die straffen alleen:

- 1° personen die een subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;
- 2° personen die een subsidie hebben verkregen of behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken.

Art. 19. Met behoud van de toepassing van artikel 269 tot en met 274 van het Strafwetboek worden de volgende personen gestraft met een gevangenisstraf van zes maanden tot drie jaar en met een geldboete van 250 euro tot 2500 euro, of met een van die straffen alleen:

- 1° personen die wetens en willens een subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;
- 2° personen die wetens en willens onjuiste of onvolledige verklaringen hebben afgelegd om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;
- 3° personen die wetens en willens hebben nagelaten of geweigerd om noodzakelijke verklaringen af te leggen of de inlichtingen te verstrekken die ze gehouden zijn te verstrekken, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;
- 4° personen die wetens en willens een subsidie hebben verkregen of behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten of te weigeren om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken;
- 5° personen die, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden:
 - a) valsheid in geschrifte hebben gepleegd, hetzij door valse handtekeningen, hetzij door namaking of vervalsing van geschriften of handtekeningen, hetzij door overeenkomsten, beschikkingen, verbintenissen of schuldbevrijdingen valselijk op te maken of in een akte in te voegen, hetzij door toevoeging of vervalsing van bedingen, verklaringen of feiten die in de akte opgenomen of vastgesteld moeten worden;
 - b) zich bediend hebben van een valse akte of een vals stuk, terwijl ze weten dat de gebruikte akte of het gebruikte stuk vals is;
- 6° personen die, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden:
 - a) bedrog hebben gepleegd door gegevens die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen door middel van een informaticasysteem, in te brengen in een informaticasysteem, te wijzigen of te wissen, of met een ander technologisch middel de mogelijke aanwending van gegevens in een informaticasysteem te veranderen, waardoor de juridische draagwijdte van dergelijke gegevens verandert;

- b) hebben gebruik gemaakt van die gegevens, terwijl ze weten dat de aldus verkregen gegevens vals zijn;
- 7° personen die, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden, hebben gebruikgemaakt van valse namen, valse hoedanigheden of valse adressen of die een andere frauduleuze handeling hebben gesteld om te doen geloven in het bestaan van een fictief persoon, een fictieve onderneming of een andere fictieve gebeurtenis, of om op andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen.

Art. 20. In geval van herhaling binnen vijf jaar kan de maximale straf, vermeld in de artikelen 18 en 19, verdubbeld worden.

Art. 21. De werkgever is burgerrechtelijk aansprakelijk voor de betaling van de geldboetes waartoe zijn lasthebbers of aangestelden zijn veroordeeld.

Art. 22. Onrechtmatig ontvangen subsidies worden ambtshalve teruggevorderd.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de terugvordering van die subsidies.

Art. 23. Als de benadeelde derden zich geen burgerlijke partij hebben gesteld, veroordeelt de rechter die de straf, vermeld in artikel 18 en 19, uitspreekt, of die de schuld vaststelt voor een inbreuk op die bepalingen, de verdachte ambtshalve tot de terugbetaling van de onrechtmatig ontvangen bedragen, vermeerderd met de verwijlinteressen.

Als er geen afrekening is voor de bedragen, vermeld in het eerste lid, of als de afrekening betwist wordt en er in dat verband nadere informatie nodig is, houdt de rechter de beslissing over de ambtshalve veroordeling aan.

Art. 24. Alle bepalingen van boek I van het Strafwetboek, uitgezonderd hoofdstuk V, maar met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn van toepassing op de bij dit decreet vastgestelde overtredingen. In geval van herhaling is artikel 85 van het Strafwetboek niet van toepassing.

Inbreuken op de bepalingen van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan verjaren na verloop van vijf jaar, na het feit waaruit de vordering is ontstaan.

Art. 25. Bij een veroordeling of vaststelling van schuld voor een inbreuk op grond van artikel 18, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal twaalf maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

Bij een veroordeling voor een inbreuk op grond van artikel 19, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal vierentwintig maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

In geval van herhaling binnen vijf jaar na afloop van de periode vermeld in lid 1 en 2, kan de maximale periode van de uitsluiting, vermeld in lid 1 en 2, verdubbeld worden.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de uitvoering van dit artikel.

Art. 26. De administratieve geldboete op grond van inbreuken op dit decreet wordt opgelegd overeenkomstig de bepalingen van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004.

Art. 27. Bij de oplegging van een administratieve geldboete voor een inbreuk op grond van artikel 13/1, §1, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal twaalf maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

Bij de oplegging van een administratieve geldboete voor een inbreuk op grond van artikel 13/1, §2, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, kan de Vlaamse Regering beslissen dat de persoon die de subsidie onrechtmatig heeft verkregen of behouden, gedurende een periode van maximaal vierentwintig maanden wordt uitgesloten van het voordeel van de subsidie.

In geval van herhaling binnen vijf jaar na afloop van de periode vermeld in lid 1 en 2, kan de maximale periode van de uitsluiting, vermeld in lid 1 en 2, verdubbeld worden.

De Vlaamse Regering kan nadere regels vaststellen voor de uitvoering van dit artikel.

Art. 28. De subsidies worden niet gecumuleerd met enige andere steun met betrekking tot dezelfde, elkaar geheel of gedeeltelijk overlappende, in aanmerking komende kosten, als een dergelijke cumulatie ertoe leidt dat daarmee de hoogste steunintensiteit of het hoogste steunbedrag dat krachtens de toepasselijke regelgeving voor die steun geldt, wordt overschreden. Als de hoogste steunintensiteit of het hoogste steunbedrag zou worden overschreden, worden de buiten dit decreet verworven middelen in mindering gebracht van de subsidies.

Om financiering boven de toegelaten maxima te vermijden zijn alle sociale-economieondernemingen die gesubsidieerd worden in het kader van dit decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan gehouden om op eenvoudig verzoek van de Vlaamse Regering alle financiële middelen kenbaar te maken die mogelijk aanleiding geven tot cumulatie. Alle bewijsstukken moeten op eenvoudig verzoek ter beschikking worden gesteld.

Hoofdstuk 12. Wijzigingsbepalingen en opheffingsbepalingen

Art. 29. Artikel 18 van het decreet van 8 december 2000 houdende diverse bepalingen wordt opgeheven.

Art. 30. In artikel 2, eerste lid, van het decreet houdende sociaalrechtelijk toezicht van 30 april 2004, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2006, 9 juli 2010 en 10 december 2010, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° punt 28° wordt vervangen door wat volgt:

“28° het decreet van [...] betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen;”;

2° punt 29° wordt opgeheven.

Art. 31. In hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 22 december 2006, 9 juli 2010 en 10 december 2010, wordt een artikel 13/1 ingevoegd dat luidt als volgt:

“Art. 13/1. §1. Onder de voorwaarden, vermeld in dit decreet, en als de feiten ook voor strafvervolgung vatbaar zijn, kan voor de volgende inbreuken op het decreet van [...] betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen, een administratieve geldboete opgelegd worden van 250 euro tot 2500 euro aan:

- 1° personen die een subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;
- 2° personen die een subsidie hebben verkregen of behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken.

§2. Onder de voorwaarden vermeld in dit decreet, en als de feiten ook voor strafvervolgung vatbaar zijn, kan voor de volgende inbreuken op het decreet van [...] betreffende de ondersteuning van het ondernemerschap op het vlak van de sociale economie en de stimulering van het maatschappelijk verantwoord ondernemen, een administratieve geldboete opgelegd worden van 500 euro tot 5000 euro aan:

- 1° personen die wetens en willens een subsidie aanwenden voor andere doeleinden dan de doeleinden waarvoor ze de subsidie hebben verkregen;
- 2° personen die wetens en willens onjuiste of onvolledige verklaringen hebben afgelegd om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;
- 3° personen die wetens en willens hebben nagelaten of geweigerd om noodzakelijke verklaringen af te leggen of de inlichtingen te verstrekken die ze gehouden zijn te verstrekken, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden;
- 4° personen die wetens en willens een subsidie hebben verkregen of behouden waarop ze geen of slechts gedeeltelijk recht hebben, door onjuiste of onvolledige verklaringen af te leggen, of door na te laten of te weigeren om noodzakelijke verklaringen af te leggen of inlichtingen te verstrekken;
- 5° personen die, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden:
 - a) valsheid in geschrifte hebben gepleegd, hetzij door valse handtekeningen, hetzij door namaking of vervalsing van geschriften of handtekeningen, hetzij door overeenkomsten, beschikkingen, verbintenissen of schuldbevrijdingen valselijk op te maken of in een akte in te voegen, hetzij door toevoeging of vervalsing van bedingen, verklaringen of feiten die in de akte opgenomen of vastgesteld moeten worden;
 - b) zich bediend hebben van een valse akte of een vals stuk;
- 6° personen die, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden:
 - a) bedrog hebben gepleegd door gegevens die worden opgeslagen, verwerkt of overgedragen door middel van een informaticasysteem, in te brengen in een informaticasysteem, te wijzigen of te wissen, of met een ander technologisch middel de mogelijke aanwending van gegevens in een informaticasysteem te veranderen, waardoor de juridische draagwijdte van dergelijke gegevens verandert;
 - b) hebben gebruikgemaakt van die gegevens, terwijl ze weten dat de aldus verkregen gegevens vals zijn;
- 7° personen die, om ten onrechte een subsidie te verkrijgen of te doen verkrijgen, te behouden of te doen behouden, hebben gebruikgemaakt van valse namen, valse hoedanigheden of valse adressen, of die een andere frauduleuze handeling hebben gesteld om te doen geloven in het bestaan van een fictief persoon, een fictieve onderneming, of een andere fictieve gebeurtenis of om op andere wijze misbruik te maken van het vertrouwen.”.

Art. 32. Artikel 53 van het decreet van 22 december 2006 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007 wordt opgeheven.

Art. 33. Artikel 5 van het decreet van 22 december 2006 houdende de lokale diensteneconomie wordt opgeheven.

Hoofdstuk 13. Slotbepalingen

Art. 34. Artikel 29 en 33 treden in werking op een door de Vlaamse Regering vast te stellen datum.

Brussel, 28 oktober 2011.

Voor de minister-president van de Vlaamse Regering,

Kris PEETERS

De Vlaamse minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen,
Media en Armoedebestrijding,

Ingrid LIETEN

De Vlaamse minister van Energie, Wonen,
Steden en Sociale Economie,

Freya VAN DEN BOSSCHE

De Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk,
Ruimtelijke Ordening en Sport

Philippe MUYTERS